

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 1º ESO

MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	p. 2
2. Avaliación e cualificación	p. 8
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)	p. 10
4. Información e publicidade	p. 12

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. Habilidades, destrezas e estratexias. Metodoloxía científica				
☐ h ☐ o	☐ B1.1. O vocabulario científico na expresión oral e escrita.	☐ B1.1. Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel.	☐ BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico, e exprésase de xeito correcto tanto oralmente coma por escrito.	☐ CCL ☐ CMCCT
☐ b ☐ e ☐ f ☐ g ☐ h ☐ m ☐ o	B1.2. Metodoloxía científica: características básicas. ☐ B1.3. Experimentación en bioloxía e xeoloxía: obtención, selección e interpretación de información de carácter científico a partir da selección e a recollida de mostras do medio natural ou doutras fontes	B1.2. Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico, e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde.	☐ BXB1.2.1. Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes. ☐ BXB1.2.2. Transmite a información seleccionada de xeito preciso, utilizando diversos soportes.	☐ CD ☐ CAA ☐ CD ☐ CCL
			☐ BXB1.2.3. Utiliza a información de carácter científico para formar unha opinión propia e argumentar sobre problemas relacionados	☐ CAA ☐ CCL
☐ b ☐ f ☐ g	☐ B1.4. Planificación e realización do traballo experimental, e interpretación dos seus resultados. ☐ B1.5. Normas de seguridade no laboratorio, e coidado dos	☐ B1.3. Realizar un traballo experimental coa axuda dun guión de prácticas de laboratorio ou de campo, describir a súa execución e interpretar os seus resultados.	☐ BXB1.3.1. Coñece e respecta as normas de seguridade no laboratorio, e coida os instrumentos e o material empregado. ☐ BXB1.3.2. Desenvolve con autonomía a	☐ CMCCT ☐ CSC ☐ CSIEE ☐ CMCCT

	instrumentos e do material.		planificación do traballo experimental, utilizando tanto instrumentos ópticos de recoñecemento como material básico de laboratorio, argumenta o proceso experimental seguido, describe as súas observacións e interpreta os seus resultados.	☐ CAA
BLOQUE 2. A Terra no Unvierso				
☐ f	☐ B2.1. Principais modelos sobre a orixe do Universo.	☐ B2.1. Recoñecer as ideas principais sobre a orixe do Universo, e a formación e a evolución das galaxias.	☐ BXB2.1.1. Identifica as ideas principais sobre a orixe do universo.	☐ CMCCT
☐ f ☐ l	☐ B2.2. Compoñentes do Universo. ☐ B2.3. Características do Sistema Solar e dos seus compoñentes. ☐ B2.4. Concepcións sobre o Sistema Solar ao longo da historia.	☐ B2.2. Expor a organización do Universo e do Sistema Solar, así como algunhas das concepcións que sobre este sistema planetario se tiveron ao longo da historia.	☐ BXB2.2.1. Recoñece os compoñentes do Universo e do Sistema Solar, e describe as súas características xerais.	☐ CMCCT
☐ f	☐ B2.5. Os planetas no Sistema Solar.	☐ B2.3. Relacionar comparativamente a posición dun planeta no sistema solar coas súas características. da vida nel, e que non se dan nos outros planetas.	☐ BXB2.3.1. Precisa as características que se dan no planeta Terra que permiten o desenvolvemento	☐ CMCCT
☐ f	☐ B2.6. O planeta Terra: características.	☐ B2.4. Localizar a posición da Terra no Sistema Solar.	☐ BXB2.4.1. Identifica a posición da Terra no Sistema Solar.	☐ CMCCT
☐ f	☐ B2.7. Os movementos da Terra, da Lúa e do Sol, e as súas consecuencias.	☐ B2.5. Establecer os movementos da Terra, da Lúa e do Sol, e relacionalos coa existencia do día e a noite, as estacións, as mareas e as eclipses.	☐ BXB2.5.1. Categoriza os fenómenos principais relacionados co movemento e a posición dos astros, e deduce a súa importancia para	☐ CMCCT

			a vida.	
			☐ BXB2.5.2. Interpreta correctamente en gráficos e esquemas fenómenos como as fases lunares e as eclipses, e establece a súa relación coa posición relativa da Terra, a Lúa e oSol.	☐ CMCCT
☐ f	☐ B2.8. A xeosfera: estrutura e composición da codia, o manto e o núcleo.	☐ B2.6. Identificar os materiais terrestres segundo a súa abundancia e a distribución nas grandes capas da Terra.	☐ BXB2.6.1. Describe as características xerais dos materiais máis frecuentes nas zonas externas do planeta e xustifica a súa distribución en capas en función da súa densidade.	☐ CMCCT
			☐ BXB2.6.2. Describe as características xerais da codia, o manto e o núcleo terrestre, e os materiais que os compoñen, e relaciona esas características coa súa situación.	☐ CMCCT
☐ f ☐ g ☐ n ☐ ñ	☐ B2.9. Minerais e rochas: propiedades, características e utilidades. ☐ B2.10. Xestión sustentable dos recursos minerais. Recursos minerais en Galicia.	☐ B2.7. Recoñecer as propiedades e as características dos minerais e das rochas, distinguir as súas aplicacións máis frecuentes e salienta a súa importancia económica e a xestión sustentable	☐ BXB2.7.1. Identifica minerais e rochas utilizando criterios que permitan diferenciarlos. ☐ BXB2.7.2. Describe algunhas das aplicacións máis frecuentes dos minerais e das rochas no ámbito da vidacotía. ☐ BXB2.7.3. Recoñece a importancia do uso responsable e a xestión sustentable dos recursos minerais	☐ CMCCT ☐ CAA ☐ CCEC ☐ CSC
☐ f	☐ B2.11. A atmosfera: composición e estrutura. O aire e os seus	☐ B2.8. Analizar as características e a composición da atmosfera, e as propiedades do	☐ BXB2.8.1. Recoñece a estrutura e a composición da atmosfera.	☐ CMCCT

	compoñentes. Efecto invernadoiro. Importancia da atmosfera para os seres vivos.	aire.	☐ BXB2.8.2. Recoñece a composición do aire e identifica os contaminantes principais en relación coa súa orixe.	☐ CMCCT
			☐ BXB2.8.3. Identifica e xustifica con argumentacións sinxelas as causas que sustentan o papel protector da atmosfera para os seres vivos.	☐ CMCCT
☐ b ☐ e ☐ f ☐ g ☐ m	☐ B2.12. Contaminación atmosférica: repercusións e posibles solucións.	☐ B2.9. Investigar e recoller información sobre os problemas de contaminación ambiental actuais e as súas repercusións, e desenvolver actitudes que contribúan á súa solución.	☐ BXB2.9.1. Relaciona a contaminación ambiental coa deterioración ambiental, e propón accións e hábitos que contribúan á súa solución.	☐ CSC ☐ CSIEE
☐ f ☐ m	☐ B2.12. Contaminación atmosférica: repercusións e posibles solucións.	☐ B2.10. Recoñecer a importancia do papel protector da atmosfera para os seres vivos e considerar as repercusións da actividade humana nela.	☐ BXB2.10.1. Relaciona situacións en que a actividade humana interfere coa acción protectora da atmosfera.	☐ CSC
☐ f	☐ B2.13.A hidrosfera. Propiedades da auga. Importancia da auga para os seres vivos.	☐ B2.11. Describir as propiedades da auga e a súa importancia para a existencia da vida.	☐ BXB2.11.1. Recoñece as propiedades anómalas da auga en relación coas súas consecuencias para o mantemento da vida na Terra.	☐ CMCCT
☐ f ☐ m	☐ B2.14. A auga na Terra. Auga doce e salgada. ☐ B2.15. Ciclo da auga. ☐ B2.16. A auga como recurso.	☐ B2.12. Interpretar a distribución da auga na Terra, así como o ciclo da auga e o uso que fai dela o ser humano.	☐ BXB2.12.1. Describe o ciclo da auga en relación cos seus cambios de estado de agregación.	☐ CMCCT

☐ a ☐ f ☐ g ☐ m	☐ B2.17. Xestión sustentable da auga.	☐ B2.13. Valorar e identificar a necesidade dunha xestión sustentable da auga e de actuacións persoais e colectivas que potencien a redución do consumo e a súa reutilización.	☐ BXB2.13.1. Comprende e identifica o significado da xestión sustentable da auga doce, e enumera medidas concretas que colaboren nesa xestión.	☐ CSC ☐ CSIEE
☐ f ☐ m	☐ B2.18. Contaminación das augas doces e salgadas.	☐ B2.14. Xustificar e argumentar a importancia de preservar e non contaminar as augas doces e salgadas.	☐ BXB2.14.1. Recoñece os problemas de contaminación de augas doces e salgadas, en relación coas actividades humanas	☐ CSC
☐ f	☐ B2.19. A biosfera. Características que fixeron da Terra un planeta habitable.	☐ B2.15. Seleccionar as características que fan da Terra un planeta especial para o desenvolvemento da vida.	☐ BXB2.15.1. Describe as características que posibilitaron o desenvolvemento da vida na Terra.	☐ CMCCT

BLOQUE 3. A Biodiversidade no planeta Terra

☐ f ☐ l ☐ m	☐ B3.1. Concepto de biodiversidade. Importancia da biodiversidade. ☐ B3.2. Sistemas de clasificación dos seres vivos. Concepto de especie. Nomenclatura binomial. ☐ B3.3. Reinos dos seres vivos: Moneras, Protoctistas, Fungi, Metafitas e Metazoos.	☐ B3.1. Recoñecer a importancia da biodiversidade e as características morfolóxicas principais dos grupos taxonómicos.	☐ BXB3.1.1. Estima a importancia da biodiversidade e aplica criterios de clasificación dos seres vivos, relacionando os animais e as plantas máis comúns co seu grupo taxonómico.	☐ CCEC ☐ CMCCT
☐ f	☐ B3.1. Concepto de biodiversidade. Importancia da biodiversidade. ☐ B3.2. Sistemas de clasificación dos seres vivos. Concepto de especie. Nomenclatura binomial. ☐ B3.3. Reinos dos seres vivos. Moneras, Protoctistas, Fungi, Metafitas e	☐ B3.2. Categorizaros criterios que serven para clasificar os seres vivos e identificar os principais modelos taxonómicos aos que pertencen os animais e as plantas máis comúns.	☐ BXB3.2.1. Identifica e recoñece exemplares característicos de cada un destes grupos, e salienta a súa importancia biolóxica.	☐ CMCCT

	Metazoos.			
☐ f ☐ m	☐ B3.1. Concepto de biodiversidade. Importancia da biodiversidade. ☐ B3.2. Sistemas de clasificación dos seres vivos. Concepto de especie. Nomenclatura binomial. ☐ B3.3. Reinos dos seres vivos. Moneras, Protoctistas, Fungi, Metafitas e Metazoos.	☐ B3.3. Describir as características xerais dos grandes grupos taxonómicos e explicar a súa importancia no conxunto dos seres vivos.	☐ BXB3.3.1. Discrimina as características xerais e singulares de cada grupo taxonómico.	☐ CMCCT
BLOQUE 5. Proxecto de investigación				
☐ a ☐ b ☐ c	☐ B5.3. Proxecto de investigación en equipo: organización. Participación e colaboración respectuosa no traballo individual e en equipo. Presentación de conclusións.	☐ B5.4. Participar, valorar e respectar o traballo individual e en equipo.	☐ BXB5.4.1. Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.	☐ CSC ☐ CSIEE
☐ a ☐ b ☐ d ☐ h ☐ o	☐ B5.3. Proxecto de investigación en equipo: organización. Participación e colaboración respectuosa no traballo individual e en equipo. Presentación de conclusións.	☐ B5.5. Expor e defender en público o proxecto de investigación realizado.	☐ BXB5.5.1. Deseña pequenos traballos de investigación sobre animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humana, para a súa presentación e defensa na aula. ☐ BXB5.5.2. Expresa con precisión e coherencia as conclusións das súas investigacións, tanto verbalmente como por escrito.	☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CSIEE ☐ CD ☐ CCL ☐ CCEC

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula ✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias ➤ Exercicios das distintas unidades ➤ Proxectos individuais ou en grupo ➤ Traballo multimedia ➤ Rúbricas e observación do alumnado ➤ Probas con exercicios tipo PISA ➤ Outros documentos gráficos e textuais ➤ Debates, intervencións, representacións · Ao longo do curso online, empregáronse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintas unidades didácticas ➤ Proxectos individuais ➤ Traballo multimedia ➤ Outros documentos gráficos e textuais ➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadíranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptárase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>

Proba extraordinaria de setembro	<p>Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Ao alumnado que teña a materia pendente proporáselle un plan de traballo no que se indicarán os contidos mínimos, criterios de avaliación e actividades recomendables que lles permitan recuperar a materia por medio dos exercicios (que deberán entregar nas datas indicadas e/ou a través da aula virtual) e as probas escritas, que deberán realizar (presenciais ou a través da aula virtual).</p>
	<p>Criterios de cualificación:</p> <p>Farase unha media das notas das tarefas entregadas e unha media das dúas probas parciais realizadas.</p> <p>As tarefas valerán un 50% e as probas valerán o 50% restante.</p> <p>Para aprobar, a media entre o caderno e a do exame debe ser polo menos un 5.</p> <p>Senón, farán a recuperación final na que terán que sacar polo menos un 5, tendo en conta as tarefas entregadas se suben a nota.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>O plan de traballo constará dun CADERNO DE EXERCICIOS no que se traballarán os contidos mínimos que se esixirán na proba escrita, e que os alumnos deberán entregar no prazo que se estableza, Ademais deberán realizar dúas PROBAS ESCRITAS nas que entrarán parte de eses exercicios que se devolveron corrixidos.</p> <p>Os alumnos que suspendan terán aínda unha RECUPERACIÓN final. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre

	<p>terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de darse condicións favorables, poderá levarse a cabo unha ampliación destes contidos a través de actividades voluntarias.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño e elaboración de maquetas ➤ Procura de información na rede ➤ Elaboración de debuxos científicos ➤ Exercicios de razoamento ➤ Redacción de definicións ➤ Aplicación de chaves dicotómicas ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entreteidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>--> Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
<p>Materiais e recursos</p>	<p>Os materiais e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluírán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>
--	---

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.
Publicidade	As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 1º ESO

MATERIA: PROMOCIÓN DE ESTILOS DE VIDA SAUDABLES

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	p. 2
2. Avaliación e cualificación	p. 4
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)	p. 6
4. Información e publicidade	p. 7

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 nesta materia serán as detalladas a continuación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. Actividade física e saúde				
c m	B1.1. Actividade física como hábito de vida saudable: como, cando, onde, canta e por que.	B1.1. Coñecer a relación entre a práctica regular de actividade física e a saúde.	PEVSB1.1.1. Coñece os beneficios para a saúde da práctica regular de actividade física, así como os efectos adversos da inactividade.	CMCCT
			PEVSB1.1.2. Identifica os principais parámetros de saúde axeitados para a súa idade, e relaciona a actividade física idónea para a súa mellora.	CMCCT
a c e m	B1.2. Avaliación e análise da postura, da composición corporal e da actividade física saudable realizada.	B1.2. Avaliar a postura, a composición corporal, a actividade física desenvolvida e a inactividade, aplicando sistemas sinxelos e as novas tecnoloxías.	PEVSB1.2.1. Coñece e avalía a súa postura, a composición corporal (talla, peso, IMC, etc.), a actividade e inactividade física diaria, a tensión arterial, etc., aplicando sistemas sinxelos e as novas tecnoloxías.	CMCCT CAA
			PEVSB1.2.2. Elabora, analiza e avalía un diario da súa actividade física desenvolvida durante un período de tempo acordado.	CMCCT
g l m	B1.3. Plans e estratexias para o incremento da actividade física diaria e para a redución dos períodos de inactividade.	B1.3. Aplicar un plan para o incremento da actividade física saudable ao longo do día, utilizando os recursos dispoñibles no contorno.	PEVSB1.3.1. Elabora un plan para o incremento da súa actividade física diaria, reducindo os tempos de inactividade (televisión, teléfono móbil, etc.) e os desprazamentos con motor, e comprométese a pólo en práctica durante un período de tempo acordado de xeito individual ou en grupo.	CMCCT CAA CSC
			PEVSB1.3.2. Localiza e	CMCCT

			utiliza os recursos dispoñibles no seu contorno para a realización de actividade física saudable.	CD CAA
			PEVSB1.3.3. Adquire e utiliza estratexias socioemocionais para evitar os hábitos tóxicos relacionados coa actividade física (sedentarismo, vigorexia, dopaxe, etc.).	CSC
g l m	B1.4. Organización e promoción da práctica de actividade física diaria.	B1.4. Deseñar, organizar e difundir actividades para fomentar o incremento da práctica de actividade física diaria.	PEVSB1.4.2. Deseña, utiliza e difunde unha guía para o incremento da actividade física na vida cotiá.	CD CAA
			PEVSB1.4.3. Organiza, nun medio tanto natural como urbano, actividades para a difusión, o fomento e a práctica de actividade física saudable en grupo (familia, grupo clase, centro, amizades, etc.).	CMCCT CAA CSC CSIEE
BLOQUE 2. Alimentación e saúde				
l m	B2.1. Alimentación como hábito de vida saudable. Beneficios e riscos para a saúde derivados da dieta. Modelos de dieta atlántica e mediterránea como patróns alimentarios saudables.	B2.1. Valorar a alimentación como un hábito de vida saudable e as recomendacións dietéticas e de hidratación adaptadas á idade, o sexo e a actividade física diaria.	PEVSB2.1.2. Identifica os alimentos e as recomendacións que propoñen os modelos de dieta atlántica e mediterránea, e os seus beneficios.	CMCCT CAA
e m	B2.2. Inxestión alimentaria e hidratación segundo as recomendacións saudables máis adecuadas á súa idade, o seu sexo e a súa actividade física diaria.	B2.2. Analizar e avaliar de xeito sinxelo a inxestión habitual e a hidratación, e coñecer as recomendacións de inxestión máis adecuadas á súa idade, ao seu sexo e á súa actividade física diaria.	PEVSB2.2.1. Rexistra, analiza e avalía a súa propia inxestión durante un período de tempo acordado, tendo en conta as recomendacións para a súa idade, o seu sexo e a súa actividade física diaria.	CMCCT CAA

			PEVSB2.2.2. Coñece as recomendacións de ingestión alimentaria e hidratación adecuadas á súa idade, ao seu sexo e ao seu nivel de actividade física diaria.	CMCCT
g l m	B2.3. Deseño de propostas dietéticas sinxelas. Estratexias para a incorporación das recomendacións de alimentación e hidratación como hábito de vida saudable.	B2.3. Deseñar, utilizar e difundir estratexias para a adquisición de hábitos de alimentación e hidratación saudables.	PEVSB2.3.1. Deseña, utiliza e difunde unha guía para aplicar as recomendacións dietéticas e de hidratación adaptadas á idade, ao sexo e á actividade física diaria, e comprométese a aplicala durante un período de tempo acordado.	CMCCT CD CAA
		B2.4. Deseñar dietas sinxelas, aplicando as recomendacións segundo idade, sexo e actividade física diaria durante un período de tempo acordado.	PEVSB2.4.1. Deseña e elabora unha proposta de almorzos e merendas saudables, respectando as recomendacións dietéticas para a súa idade, o seu sexo e o seu nivel de actividade física, e comprométese a desenvolvela durante un período de tempo acordado.	CMCCT CAA CSIEE

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (calificacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula ✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintas unidades

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Proxectos individuais ou engrupo ➤ Traballosmultimedia ➤ Rúbricas e observación do alumnado ➤ Outros documentos gráficos outextuais ➤ Debates, intervencións,representacións <p>· Ao longo do curso online, empregaranse principalmente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintasunidades didácticas ➤ Proxectos individuais ➤ Traballosmultimedia ➤ Outros documentos gráficos outextuais ➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios.A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19.En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios.A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Ao alumnado que teña a materia pendente proporáselle un plan de traballo no que se indicarán os contidos mínimos, criterios de avaliación e actividades recomendables que lles permitan recuperar a materia por medio dos exercicios (que deberán entregar nas datas indicadas e/ou a través da aula virtual) e as probas escritas, que deberán realizar (presenciais ou a través da aula virtual).</p>
	<p>Criterios de cualificación:</p> <p>Farase unha media das notas das tarefas entregadas e unha media das dúas probas parciais realizadas.</p> <p>As tarefas valerán un 50% e as probas valerán o 50% restante.</p> <p>Para aprobar, a media entre o caderno e a do exame debe ser polo menos un 5.</p> <p>Senón, farán a recuperación final na que terán que sacar polo menos un 5, tendo en conta as tarefas entregadas se suben a nota.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>O plan de traballo constará dun caderno de exercicios no que se traballarán os</p>

	<p>contidos mínimos que se esixirán na proba escrita, e que os alumnos deberán entregar no prazo que se estableza. Ademais deberán realizar dúas probas escritas nas que entrarán parte de eses exercicios que se devolveron corrixidos.</p> <p>Os alumnos que suspendan terán aínda unha recuperación final.</p>
--	---

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	<p>Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño de plans de actividade física ➤ Deseño de dietas ➤ Procura de información na rede ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual unha actividade a desenvolver polo alumnado durante a hora de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entretidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>--> Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un dossier coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>

Materiais e recursos	<p>Os materiais e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluirán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>
-----------------------------	---

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferenciase, de ser necesario, as chamadas telefónicas.
Publicidade	As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 2º ESO

MATERIA: PROMOCIÓN DE ESTILOS DE VIDA SAUDABLES

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	p. 2
2. Avaliación e cualificación	p. 4
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)	p. 6
4. Información e publicidade	p. 7

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 nesta materia serán as detalladas a continuación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. Actividade física e saúde				
c m	B1.1. Actividade física como hábito de vida saudable: como, cando, onde, canta e por que.	B1.1. Coñecer a relación entre a práctica regular de actividade física e a saúde.	PEVSB1.1.1. Coñece os beneficios para a saúde da práctica regular de actividade física, así como os efectos adversos da inactividade.	CMCCT
			PEVSB1.1.2. Identifica os principais parámetros de saúde axeitados para a súa idade, e relaciona a actividade física idónea para a súa mellora.	CMCCT
a c e m	B1.2. Avaliación e análise da postura, da composición corporal e da actividade física saudable realizada.	B1.2. Avaliar a postura, a composición corporal, a actividade física desenvolvida e a inactividade, aplicando sistemas sinxelos e as novas tecnoloxías.	PEVSB1.2.1. Coñece e avalía a súa postura, a composición corporal (talla, peso, IMC, etc.), a actividade e inactividade física diaria, a tensión arterial, etc., aplicando sistemas sinxelos e as novas tecnoloxías.	CMCCT CAA
			PEVSB1.2.2. Elabora, analiza e avalía un diario da súa actividade física desenvolvida durante un período de tempo acordado.	CMCCT
g l m	B1.3. Plans e estratexias para o incremento da actividade física diaria e para a redución dos períodos de inactividade.	B1.3. Aplicar un plan para o incremento da actividade física saudable ao longo do día, utilizando os recursos dispoñibles no contorno.	PEVSB1.3.1. Elabora un plan para o incremento da súa actividade física diaria, reducindo os tempos de inactividade (televisión, teléfono móbil, etc.) e os desprazamentos con motor, e comprométese a pólo en práctica durante un período de tempo acordado de xeito individual ou en grupo.	CMCCT CAA CSC
			PEVSB1.3.2. Localiza e	CMCCT

			utiliza os recursos dispoñibles no seu contorno para a realización de actividade física saudable.	CD CAA
			PEVSB1.3.3. Adquire e utiliza estratexias socioemocionais para evitar os hábitos tóxicos relacionados coa actividade física (sedentarismo, vigorexia, dopaxe, etc.).	CSC
g l m	B1.4. Organización e promoción da práctica de actividade física diaria.	B1.4. Deseñar, organizar e difundir actividades para fomentar o incremento da práctica de actividade física diaria.	PEVSB1.4.2. Deseña, utiliza e difunde unha guía para o incremento da actividade física na vida cotiá.	CD CAA
			PEVSB1.4.3. Organiza, nun medio tanto natural como urbano, actividades para a difusión, o fomento e a práctica de actividade física saudable en grupo (familia, grupo clase, centro, amizades, etc.).	CMCCT CAA CSC CSIEE
BLOQUE 2. Alimentación e saúde				
l m	B2.1. Alimentación como hábito de vida saudable. Beneficios e riscos para a saúde derivados da dieta. Modelos de dieta atlántica e mediterránea como patróns alimentarios saudables.	B2.1. Valorar a alimentación como un hábito de vida saudable e as recomendacións dietéticas e de hidratación adaptadas á idade, o sexo e a actividade física diaria.	PEVSB2.1.2. Identifica os alimentos e as recomendacións que propoñen os modelos de dieta atlántica e mediterránea, e os seus beneficios.	CMCCT CAA
e m	B2.2. Inxestión alimentaria e hidratación segundo as recomendacións saudables máis adecuadas á súa idade, o seu sexo e a súa actividade física diaria.	B2.2. Analizar e avaliar de xeito sinxelo a inxestión habitual e a hidratación, e coñecer as recomendacións de inxestión máis adecuadas á súa idade, ao seu sexo e á súa actividade física diaria.	PEVSB2.2.1. Rexistra, analiza e avalía a súa propia inxestión durante un período de tempo acordado, tendo en conta as recomendacións para a súa idade, o seu sexo e a súa actividade física diaria.	CMCCT CAA

			PEVSB2.2.2. Coñece as recomendacións de inxestión alimentaria e hidratación adecuadas á súa idade, ao seu sexo e ao seu nivel de actividade física diaria.	CMCCT
g l m	B2.3. Deseño de propostas dietéticas sinxelas. Estratexias para a incorporación das recomendacións de alimentación e hidratación como hábito de vida saudable.	B2.3. Deseñar, utilizar e difundir estratexias para a adquisición de hábitos de alimentación e hidratación saudables.	PEVSB2.3.1. Deseña, utiliza e difunde unha guía para aplicar as recomendacións dietéticas e de hidratación adaptadas á idade, ao sexo e á actividade física diaria, e comprométese a aplicala durante un período de tempo acordado.	CMCCT CD CAA
		B2.4. Deseñar dietas sinxelas, aplicando as recomendacións segundo idade, sexo e actividade física diaria durante un período de tempo acordado.	PEVSB2.4.1. Deseña e elabora unha proposta de almorzos e merendas saudables, respectando as recomendacións dietéticas para a súa idade, o seu sexo e o seu nivel de actividade física, e comprométese a desenvolvela durante un período de tempo acordado.	CMCCT CAA CSIEE

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (calificacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula ✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintas unidades

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Proxectos individuais ou engrupo ➤ Traballosmultimedia ➤ Rúbricas e observación do alumnado ➤ Outros documentos gráficos outextuais ➤ Debates, intervencións,representacións <p>· Ao longo do curso online, empregaranse principalmente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintasunidades didácticas ➤ Proxectos individuais ➤ Traballosmultimedia ➤ Outros documentos gráficos outextuais ➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios.A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19.En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios.A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Ao alumnado que teña a materia pendente proporáselle un plan de traballo no que se indicarán os contidos mínimos, criterios de avaliación e actividades recomendables que lles permitan recuperar a materia por medio dos exercicios (que deberán entregar nas datas indicadas e/ou a través da aula virtual) e as probas escritas, que deberán realizar (presenciais ou a través da aula virtual).</p> <hr/> <p>Criterios de cualificación:</p> <p>Farase unha media das notas das tarefas entregadas e unha media das dúas probas parciais realizadas.</p> <p>As tarefas valerán un 50% e as probas valerán o 50% restante.</p>

	<p>Para aprobar, a media entre o caderno e a do exame debe ser polo menos un 5. Senón, farán a recuperación final na que terán que sacar polo menos un 5, tendo en conta as tarefas entregadas se suben a nota.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: O plan de traballo constará dun caderno de exercicios no que se traballarán os contidos mínimos que se esixirán na proba escrita, e que os alumnos deberán entregar no prazo que se estableza. Ademais deberán realizar dúas probas escritas nas que entrarán parte de eses exercicios que se devolveron corrixidos. Os alumnos que suspendan terán aínda unha recuperación final.</p>

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	<p>Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño de plans de actividade física ➤ Deseño de dietas ➤ Procura de información na rede ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual unha actividade a desenvolver polo alumnado durante a hora de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entretidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p>

	<p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>-->Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un dossier coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
Materiais e recursos	<p>Os materiais e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluirán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias, de ser necesario, as chamadas telefónicas.
Publicidade	As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 3º ESO

MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles p. 2
2. Avaliación e cualificación p. 9
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)
..... p. 10
4. Información e publicidade p. 12

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

	Bioloxía e Xeoloxía. 3º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Habilidades, destrezas e estratexias. Metodoloxía científica			
h o	B1.1. O vocabulario científico na expresión oral e escrita.	B1.1. Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel.	BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico e exprésase con corrección, tanto oralmente como por escrito.	CCL CMCCT
b e f g h m o	B1.2. Metodoloxía científica: características básicas. B1.3. Experimentación en bioloxía e xeoloxía: obtención, selección e interpretación de información de carácter científico a partir da selección e a recollida de mostras do medio natural ou doutras fontes.	B1.2. Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde.	BXB1.2.1. Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.	CD CAA
			BXB1.2.2. Transmite a información seleccionada de xeito preciso utilizando diversos soportes.	CD CCL
			BXB1.2.3. Utiliza a información de carácter científico para formar unha opinión propia e argumentar sobre problemas relacionados.	CAA CCL
b f g	B1.4. Planificación e realización do traballo experimental, e interpretación dos seus resultados. B1.5. Normas de	B1.3. Realizar un traballo experimental con axuda dun guión de prácticas de laboratorio ou de campo, describir a súa execución e interpretar os seus resultados.	BXB1.3.1. Coñece e respecta as normas de seguridade no laboratorio, e coida os instrumentos e o material empregado.	CMCCT CSC

	seguridade no laboratorio, e coidado dos instrumentos e do material.		BXB1.3.2. Desenvolve con autonomía a planificación do traballo experimental, utilizando tanto instrumentos ópticos de recoñecemento como material básico de laboratorio, argumenta o proceso experimental seguido, describe as súas observacións e interpreta os seus resultados.	CSIEE CMCCT CA A
--	--	--	---	---------------------------

Bioloxía e Xeoloxía. 3º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 2. A célula, unidade estrutural e funcional dos seres vivos				
f	B2.1. Características da materia viva e diferenzas coa materia inerte. B2.2. A célula. Características básicas da célula procariota e eucariota, animal e vexetal.	B2.1. Recoñecer que os seres vivos están constituídos por células e determinar as características que os diferencian da materia inerte.	BXB2.1.1. Diferencia a materia viva da inerte partindo das características particulares de ambas.	CMCCT
			BXB2.1.2. Establece comparativamente as analogías e as diferenzas entre célula procariota e eucariota, e entre célula animal e vexetal.	CMCCT
f	B2.3. Funcións vitais: nutrición, relación e reprodución.	B2.2. Describir as funcións comúns a todos os seres vivos, diferenciando entre nutrición autótrofa e heterótrofa.	BXB2.2.1. Recoñece e diferencia a importancia de cada función para o mantemento da vida.	CMCCT
			BXB2.2.2. Contrasta o proceso de nutrición autótrofa e nutrición heterótrofa, e deduce a relación entre elas.	CMCCT
Bloque 3. As persoas e a saúde. Promoción da saúde				
f	B3.1. Niveis de organización da materia viva. B3.2. Organización xeral do corpo humano:	B3.1. Catalogar os niveis de organización da materia viva (células, tecidos, órganos e aparellos ou sistemas) e	BXB3.1.1. Interpreta os niveis de organización no ser humano e procura a relación entre eles.	CAA

	células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas B3.3. A célula animal: estruturas celulares. Orgánulos celulares e a súa función.	diferenciar as principais estruturas celulares e as súas funcións.	BXB3.1.2. Diferencia os tipos celulares e describe a función dos orgánulos máis importantes.	CMCCT
f	B3.4. Os tecidos do corpo humano: estrutura e funcións.	B3.2. Diferenciar os tecidos máis importantes do ser humano e a súa función.	BXB3.2.1. Recoñece os principais tecidos que conforman o corpo humano e asóciaos á súa función.	CMCCT
f m	B3.5. Saúde e doenza, e factores que as determinan.	B3.3. Descubrir, a partir do coñecemento do concepto de saúde e doenza, os factores que os determinan.	BXB3.3.1. Argumenta as implicacións dos hábitos para a saúde, e xustifica con exemplos as eleccións que realiza ou pode realizar para promovela individual e colectivamente eleccións que realiza ou pode realizar para promovela individual e colectivamente.	CSC
f m	B3.6. Doenzas infecciosas e non infecciosas.	B3.4. Clasificar as doenzas e determinar as infecciosas e non infecciosas máis comúns que afectan a poboación (causas, prevención e tratamentos).	BXB3.4.1. Recoñece as doenzas e as infeccións máis comúns, e relaciónaas coas súas causas.	CMCCT
			BXB3.4.2. Distingue e explica os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas.	CMCCT
m	B3.7. Hixiene e prevención. Hábitos e estilos de vida saudables.	B3.5. Valorar e identificar hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención das doenzas.	BXB3.5.1. Coñece e describe hábitos de vida saudable e identifícaos como medio de promoción da súa saúde e da das demais persoas.	CSC
			BXB3.5.2. Propón métodos para evitar o contaxio e a propagación das doenzas infecciosas máis comúns.	CSIEE CSC

a c d e m	B3.7. Hixiene e prevención. Hábitos e estilos de vida saudables.	B3.6. Seleccionar información, establecer diferenzas dos tipos de doenzas dun mundo globalizado e deseñar propostas de actuación.	BXB3.6.1. Establece diferenzas entre as doenzas que afectan as rexións dun mundo globalizado, e deseña propostas de actuación.	CSC CSIEE
f m	B3.8. Sistema inmunitario. Vacinas, soros e antibióticos. B3.9. Uso responsable de medicamentos.	B3.7. Determinar o funcionamento básico do sistema inmune e as continuas contribucións das ciencias biomédicas, e describir a importancia do uso responsable dos medicamentos.	BXB3.7.1. Explica en que consiste o proceso de inmunidade, e valora o papel das vacinas como método de prevención das doenzas.	CMCCT CSC
A b c m	B3.10. Transplantes e doazón de células, sangue e órganos.	B3.8. Recoñecer e transmitir a importancia que ten a prevención como práctica habitual e integrada nas súas vidas e as consecuencias positivas da doazón de células, sangue e órganos.	BXB3.8.1. Detalla a importancia da doazón de células, sangue e órganos para a sociedade e para o ser humano.	CSC
f g m	B3.11. Substancias aditivas: tabaco, alcohol e outras drogas. Problemas asociados.	B3.9. Investigar as alteracións producidas por distintos tipos de substancias aditivas, e elaborar propostas de prevención e control.	BXB3.9.1. Detecta as situacións de risco para a saúde relacionadas co consumo de substancias tóxicas e estimulantes, como tabaco, alcohol, drogas, etc., contrasta os seus efectos nocivos e propón medidas de prevención e control.	CSC CSIEE
a d g m	B3.11. Substancias aditivas: tabaco, alcohol e outras drogas. Problemas asociados.	B3.10. Recoñecer as consecuencias para o individuo e a sociedade de seguir condutas de risco.	BXB3.10.1. Identifica as consecuencias de seguir condutas de risco coas drogas, para o individuo e a sociedade.	CSC

	Bioloxía e Xeoloxía. 3º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
f m	B3.12. Alimentación e nutrición. Alimentos e nutrientes: tipos e funcións básicas.	B3.11. Recoñecer a diferenza entre alimentación e nutrición, e diferenciar os principais nutrientes e as súas funcións básicas.	BXB3.11.1. Discrimina o proceso de nutrición do da alimentación.	CMCCT
			BXB3.11.2. Relaciona cada nutriente coa súa función no organismo, e recoñece hábitos nutricionais saudables.	CMCCT
f g m	B3.13. Dieta e saúde. Dieta equilibrada. Deseño e análise de dietas. Hábitos nutricionais saudables. Trastornos da conduta alimentaria.	B3.12. Relacionar as dietas coa saúde a través de exemplos prácticos.	BXB3.12.1. Deseña hábitos nutricionais saudables mediante a elaboración de dietas equilibradas, utilizando táboas con grupos de alimentos cos nutrientes principais presentes neles e o seu valor calórico.	CAA CD
		B3.13. Argumentar a importancia dunha boa alimentación e do exercicio físico na saúde, e identificar as doenzas e os trastornos principais da conduta alimentaria.	BXB3.13.1. Valora e determina unha dieta equilibrada para unha vida saudable e identifica os principais trastornos da conduta alimentaria.	CAA CSC
f m	B3.14. Función de nutrición. Visión global e integradora de aparellos e procesos que interveñen na nutrición.	B3.14. Explicar os procesos fundamentais da nutrición, utilizando esquemas gráficos dos aparellos que interveñen nela.	BXB3.14.1. Determina e identifica, a partir de gráficos e esquemas, os órganos, os aparellos e os sistemas implicados na función de nutrición, e relaciónao coa súa contribución no proceso.	CMCCT

f m	B3.14. Función de nutrición. Visión global e integradora de aparellos e procesos que interveñen na nutrición.	B3.15. Asociar a fase do proceso de nutrición que realiza cada aparello implicado.	BXB3.15.1. Recoñece a función de cada aparello e de cada sistema nas funcións de nutrición.	CMCCT
f m	B3.15. Anatomía e fisioloxía dos aparellos dixestivo, respiratorio, circulatorio e excretor.	B3.16. Identificar os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e coñecer o seu funcionamento.	BXB3.16.1. Coñece e explica os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e o seu funcionamento.	CMCCT
f m	B3.16. Alteracións máis frecuentes e doenzas asociadas aos aparellos que interveñen na nutrición: prevención e hábitos de vida saudables.	B3.17. Indagar acerca das doenzas máis habituais nos aparellos relacionados coa nutrición, así como sobre as súas causas e a maneira de previlas.	BXB3.17.1. Diferencia as doenzas máis frecuentes dos órganos, os aparellos e os sistemas implicados na nutrición, e asóciaas coas súas causas.	CMCCT
f m	B3.25. Reprodución humana. Anatomía e fisioloxía do aparello reprodutor. Cambios físicos e psíquicos na adolescencia.	B3.25. Referir os aspectos básicos do aparello reprodutor, diferenciar entre sexualidade e reprodución, e interpretar debuxos e esquemas do aparello reprodutor.	BXB3.25.1. Identifica en esquemas os órganos do aparello reprodutor masculino e feminino, e especifica a súa función.	CMCCT
f m	B3.26. Ciclo menstrual.	B3.26. Recoñecer os aspectos básicos da reprodución humana	BXB3.26.1. Describe as principais etapas do ciclo menstrual e indica que glándulas e que hormonas participan na súa regulación.	CMCCT
f m	B3.27. Análise dos métodos anticonceptivos. B3.28. Doenzas de transmisión sexual: prevención.	B3.27. Comparar os métodos anticonceptivos, clasificalos segundo a súa eficacia e recoñecer a importancia dalgúns deles na prevención de doenzas de transmisión sexual.	BXB3.27.1. Discrimina os métodos de anticoncepción humana. BXB3.27.2. Categoriza as principais doenzas de transmisión sexual e argumenta sobre a súa prevención.	CMCCT CSC CCEC

a c d m	B3.30. Reposta sexual humana. Sexo e sexualidade. Saúde e hixiene sexual.	B3.29. Valorar e considerar a súa propia sexualidade e a das persoas do contorno, e transmitir a necesidade de reflexionar, debater, considerar e compartir.	BXB3.29.1. Actúa, decide e defende responsablemente a súa sexualidade e a das persoas do seu contorno.	CSC CCEC
------------------	---	--	--	-------------

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula ✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias ➤ Exercicios das distintas unidades ➤ Proxectos individuais ou en grupo ➤ Traballos multimedia ➤ Rúbricas e observación do alumnado ➤ Probas con exercicios tipo PISA ➤ Outros documentos gráficos ou textuais ➤ Debates, intervencións, representacións · Ao longo do curso online, empregaranse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintas unidades didácticas ➤ Proxectos individuais ➤ Traballos multimedia ➤ Outros documentos gráficos ou textuais ➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2

	<p>puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptárase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptárase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Ao alumnado que teña a materia pendente proporáselle un plan de traballo no que se indicarán os contidos mínimos, criterios de avaliación e actividades recomendables que lles permitan recuperar a materia por medio dos exercicios (que deberán entregar nas datas indicadas e/ou a través da aula virtual) e as probas escritas, que deberán realizar (presenciais ou a través da aula virtual).</p>
	<p>Criterios de cualificación:</p> <p>Farase unha media das notas das tarefas entregadas e unha media das dúas probas parciais realizadas.</p> <p>As tarefas valerán un 50% e as probas valerán o 50% restante.</p> <p>Para aprobar, a media entre o caderno e a do exame debe ser polo menos un 5.</p> <p>Senón, farán a recuperación final na que terán que sacar polo menos un 5, tendo en conta as tarefas entregadas se suben a nota.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>O plan de traballo constará dun CADERNO DE EXERCICIOS no que se traballarán os contidos mínimos que se esixirán na proba escrita, e que os alumnos deberán entregar no prazo que se estableza, Ademais deberán realizar dúas PROBAS ESCRITAS nas que entrarán parte de eses exercicios que se devolveron corrixidos.</p> <p>Os alumnos que suspendan terán aínda unha RECUPERACIÓN final. A</p>

	cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.
--	--

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	<p>Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de darse condicións favorables, poderá levarse a cabo unha ampliación destes contidos a través de actividades voluntarias.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño e elaboración de esquemas e marcos conceptuais ➤ Procura de información na rede ➤ Visualización de diversos vídeos ➤ Elaboración de debuxos científicos ➤ Exercicios de razoamento ➤ Redacción de definicións ➤ Aplicación de chaves dicotómicas ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entreteidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>--> Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un</p>

	<p>pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
Materiais e recursos	<p>Os materias e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluírán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	<p>O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementaranse estas canles co correo electrónico, con videoconferencias a través dos programas Webex e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.</p>
Publicidade	<p>As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).</p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 4º ESO

MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles p. 2
2. Avaliación e cualificación p. 6
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)
..... p. 8
4. Información e publicidade p. 9

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

Bioloxía e Xeoloxía. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. A evolución da vida				
f h	B1.1. Célula procariota e célula eucariota: relacións evolutivas. Célula animal e célula vexetal: morfoloxía e función.	B1.1. Determinar as analogías e as diferenzas na estrutura das células procariotas e eucariotas, e interpretar as relacións evolutivas entre ela	BXB1.1.1. Compara a célula procariota e a eucariota, a animal e a vexetal, e reconece a función dos orgánulos celulares e a relación entre morfoloxía e función	CAA CMCCT
			BXB1.1.2. Identifica tipos de células utilizando o microscopio óptico, micrografías e esquemas gráficos.	CD CAA
f g	B1.2. Núcleo e ciclo celular.	B1.2. Identificar o núcleo celular e a súa organización segundo as fases do ciclo celular, a través da observación directa ou indirecta.	BXB1.2.1. Distingue os compoñentes do núcleo e a súa función segundo as Etapas do ciclo celular	CCL CAA
g f h	B1.4. Mitose e meiose: principais procesos, importancia e significado biolóxico.	B1.4. Formular e identificar os principais procesos que teñen lugar na mitose e na meiose, e revisar o seu significado e a súa importancia biolóxica.	BXB1.4.1. Reconece as fases da mitose e meiose, diferencia ambos os procesos e distingue o seu significado biolóxico.	CMCCT CAA

g f h	B1.5. Ácidos nucleicos: ADN e ARN.	B1.5. Comparar os tipos e a composición dos ácidos nucleicos, e relacionalos coa súa función.	BXB1.5.1. Distingue os ácidos nucleicos e enumera os seus compoñentes.	CAA CSIEE
g h	B1.6. ADN e xenética molecular. Procesode replicación do ADN. Concepto de xene.	B1.6. Relacionar a replicación do ADN coa conservación da información xenética.	BXB1.6.1. Recoñece a función do ADN como portador da información xenética, e relaciónao co concepto de xene.	CAA
g b	B1.7. Expresión da información xenética. Código xenético.	B1.7. Comprender e ilustrar como se expresa a información xenética, utilizando o código xenético e resolvendo problemas sinxelos.	BXB1.7.1. Ilustra os mecanismos da expresión xenética por medio do código xenético.	CAA CSIEE
b a	B1.8. Mutacións. Relacións coa evolución.	B1.8. Valorar e recoñecer o papel das mutacións na diversidade xenética, e comprender a relación entre mutación e evolución.	BXB1.8.1. Recoñece e explica en que consisten as mutacións e os seus tipos.	CMCCT CAA
f g h	B1.9. Herdanza e transmisión de caracteres. Introducción e desenvolvemento das leis de Mendel. B1.10. Base cromosómica da herdanza mendeliana. B1.11. Aplicacións das leis de Mendel.	B1.9. Formular os principios da xenéticamendeliana, aplicando as leis da herdanza na resolución de problemas sinxelos, e recoñecer a base cromosómica das leis de Mendel.	BXB1.9.1. Recoñece os principios básicos da xenética mendeliana e resolve problemas prácticos de cruzamentos con un ou dous caracteres.	CMCCT CAA CCEC
g	B1.12. Herdanza do sexo e herdanza ligada ao sexo.	B1.10. Diferenciar a herdanza do sexo e a ligada ao sexo, e establecer a relación entre elas.	BXB1.10.1. Resolve problemas prácticos sobre a herdanza do sexo e a ligada ao sexo.	CAA CSIEE
a c g m	B1.13. Doenzas hereditarias máis frecuentes e o seu alcance social.	B1.11. Coñecer e identificar algunhas doenzas hereditarias, a súa prevención e o seu alcance social.	BXB1.11.1. Identifica as doenzas hereditarias máis frecuentes e o seu alcance social, e resolve problemas prácticos sobre doenzas hereditarias, utilizando árbores xenealóxicas.	CMCCT CSC

f	B1.14. Técnicas da enxeñaría xenética. Bioética.	B1.12. Identificar as técnicas da enxeñaría xenética: ADN recombinante e PCR.	BXB1.12.1. Diferencias técnicas de traballo en enxeñaría xenética.	CMCCT CSIEE
g h m	B1.15. Aplicacións da enxeñaría xenética. Biotecnoloxía.	B1.13. Comprender e describir o proceso da clonación.	BXB1.13.1. Describe as técnicas de clonación animal, distinguindo clonación terapéutica e reprodutiva.	CSC CSIEE CAA
a c g	B1.15. Aplicacións da enxeñaría xenética. Biotecnoloxía. Bioética.	B1.14. Recoñecer as aplicacións da enxeñaría xenética: organismos modificados xeneticamente (OMX).	BXB1.14.1. Analiza as implicacións éticas, sociais e ambientais da enxeñaría xenética.	CSC CSIEE
a c d	B1.15. Aplicacións da enxeñaría xenética. Biotecnoloxía. Bioética.	B1.15. Valorar e interpretar as aplicacións da tecnoloxía do ADN recombinante na agricultura, na gandaría, no ambiente e na saúde.	BXB1.15.1. Interpreta criticamente as consecuencias dos avances actuais no campo da biotecnoloxía.	CSC
a c g h	B1.16. Orixe e evolución dos seres vivos. Hipóteses sobre a orixe da vida na Terra. B1.17. Teorías da evolución. Feito e mecanismos da evolución.	B1.16. Coñecer e describir as hipóteses sobre a orixe da vida e as probas da evolución. Comparar lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.	BXB1.16.1. Distingue as características diferenciadoras entre lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.	CMCCT CAA
g h	B1.16. Orixe e evolución dos seres vivos. Hipóteses sobre a orixe da vida na Terra. B1.17. Teorías da evolución. Feito e mecanismos da evolución.	B1.17. Comprender e establecer os mecanismos da evolución destacando a importancia da mutación e a selección. Analizar o debate entre gradualismo, saltacionismo e neutralismo.	BXB1.17.1. Establece a relación entre variabilidade xenética, adaptación e selección natural.	CAA

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none">· Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias➤ Exercicios das distintas unidades➤ Proxectos individuais ou en grupo➤ Traballos multimedia➤ Rúbricas e observación do alumnado➤ Probas con exercicios tipo PISA➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Debates, intervencións, representacións· Ao longo do curso online, empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Exercicios das distintas unidades didácticas➤ Proxectos individuais➤ Traballos multimedia➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>

<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
<p>Alumnado de materia pendente</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Ao alumnado que teña a materia pendente proporáselle un plan de traballo no que se indicarán os contidos mínimos, criterios de avaliación e actividades recomendables que lles permitan recuperar a materia por medio dos exercicios (que deberán entregar nas datas indicadas e/ou a través da aula virtual) e as probas escritas, que deberán realizar (presenciais ou a través da aula virtual).</p> <hr/> <p>Criterios de cualificación:</p> <p>Farase unha media das notas das tarefas entregadas e unha media das dúas probas parciais realizadas.</p> <p>As tarefas valerán un 50% e as probas valerán o 50% restante.</p> <p>Para aprobar, a media entre o caderno e a do exame debe ser polo menos un 5.</p> <p>Senón, farán a recuperación final na que terán que sacar polo menos un 5, tendo en conta as tarefas entregadas se suben a nota.</p> <hr/> <p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>O plan de traballo constará dun CADERNO DE EXERCICIOS no que se traballarán os contidos mínimos que se esixirán na proba escrita, e que os alumnos deberán entregar no prazo que se estableza, Ademais deberán realizar dúas PROBAS ESCRITAS nas que entrarán parte de eses exercicios que se devolveron corrixidos.</p> <p>Os alumnos que suspendan terán aínda unha RECUPERACIÓN final. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5</p>

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
<p>Actividades</p>	<p>Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de darse condicións favorables, poderá levarse a cabo unha ampliación destes contidos a través de actividades voluntarias.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño e elaboración de esquemas e marcos conceptuais ➤ Procura de información na rede ➤ Visualización de diversos vídeos ➤ Elaboración de debuxos científicos ➤ Exercicios de razoamento ➤ Problemas de xenética mendeliana ➤ Redacción de definicións ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entretidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>--> Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>

Materiais e recursos	<p>Os materias e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluirán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>
-----------------------------	--

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	<p>O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias a través dos programas Webex e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.</p>
Publicidade	<p>As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).</p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 4º ESO

MATERIA: CULTURA CIENTÍFICA

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	p. 2
2. Avaliación e cualificación	p. 8
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)	p. 9
4. Información e publicidade	p. 10

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

Cultura Científica. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Procedementos de traballo				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. A comunicación en ciencia e tecnoloxía. O artigo científico. Fontes de divulgación científica. Elaboración e presentación de informes utilizando medios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter, seleccionar e valorar informacións relacionados con temas científicos da actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.1.1. Analiza un texto científico, valorando de forma crítica o seu contido. ▪ CCIB1.1.2. Presenta información sobre un tema tras realizar unha procura guiada de fontes de contido científico, utilizando tanto os soportes tradicionais como internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ f ▪ l ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Ciencia, tecnoloxía e sociedade. Perspectiva histórica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar a importancia da investigación e o desenvolvemento tecnolóxico na actividade cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.2.1. Analiza o papel da investigación científica como motor da nosa sociedade e a súa importancia ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. A comunicación en ciencia e tecnoloxía. O artigo científico. Fontes de divulgación científica. Elaboración e presentación de informes e presentación utilizando medios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comunicar conclusións e ideas en distintos soportes a públicos diversos, utilizando eficazmente as tecnoloxías da información e da comunicación, para transmitir opinións propias argumentadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.3.1. Comenta artigos científicos divulgativos realizando valoracións críticas e análises das consecuencias sociais, e defende en público as súas conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
Bloque 2. O Universo				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Orixe do universo: o Sistema Solar, a Terra, a vida e a evolución. Teorías científicas fronte a opinións e crenzas; perspectiva histórica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Diferenciar as explicacións científicas relacionadas co Universo, o Sistema Solar, a Terra, a orixe da vida e a evolución das especies, daquelas baseadas en opinións ou crenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.1.1. Describe as teorías acerca da orixe, a evolución e o final do Universo, e establece os argumentos que as sustentan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Orixe, formación e estrutura do Universo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Coñecer os feitos históricos e as teorías que xurdiron ao longo da historia sobre a orixe do Universo, e en particular a teoría do Big Bang. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.2.1. Recoñece a teoría do Big Bang como explicación á orixe do Universo. ▪ CCIB2.2.2. Sinala os acontecementos científicos que foron fundamentais para o coñecemento actual do Universo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Orixe, formación e estrutura do Universo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Describir a organización do Universo e como se agrupan as estrelas e pos planetas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.3.1. Establece a organización do Universo coñecido, e sitúa nel o sistema solar. ▪ CCIB2.3.2. Determina, coa axuda de exemplos, os aspectos máis salientables da Vía Láctea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CMCCT

			<ul style="list-style-type: none"> CCIB2.3.3. Xustifica a existencia da materia escura para explicar a estrutura do Universo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Orixe, formación e estrutura do Universo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Sinalar que observacións poñen de manifesto a existencia dun burato negro, e cales son as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB2.4.1. Argumenta a existencia dos buratos negros e describe as súas principais características. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Orixe, formación e estrutura do Universo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Distinguir as fases da evolución das estrelas e relacionalas coa xénese de elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB2.5.1. Coñece as fases da evolución estelar e describe en cal delas atopar o noso Sol. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. O Sistema Solar: formación e estrutura. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Recoñecer a formación do Sistema Solar. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB2.6.1. Explica a formación do Sistema Solar e describe a súa estrutura e as súas características principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. O Sistema Solar: formación e estrutura. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Indicar as condicións para a vida noutros planetas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB2.7.1. Indica as condicións que debe cumprir un planeta para que poida albergar vida. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
Bloque 3. Avances tecnolóxicos, implicacións sociais e ambientais				
<ul style="list-style-type: none"> a e f g h m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Ambiente, tecnoloxía e sociedade. O crecemento da poboación humana e os problemas ambientais. Sustentabilidade e protección ambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Identificar os principais problemas ambientais, as súas causas e os factores que os intensifican; predicir as súas consecuencias e propor solucións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB3.1.1. Relaciona os principais problemas ambientais coas súas causas, e establece as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB3.1.2. Procura e describe solucións aplicables para resolver os principais problemas ambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a b h m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Ambiente, tecnoloxía e sociedade. O crecemento da poboación humana e os problemas ambientais. Sustentabilidade e protección 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Argumentar sobre o crecemento da poboación humana, a evolución tecnolóxica, os problemas ambientais e a necesidade dunha xestión sustentable dos 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB3.2.1. Coñece e analiza as implicacións ambientais dos principais tratados e dos protocolos internacionais sobre a protección ambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC

Cultura Científica. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	ambiental.	recursos que proporciona a Terra.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Principais problemas ambientais: causas, consecuencias e posibles solucións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Valorar as graves implicacións sociais, tanto na actualidade como no futuro, da sobreexplotación de recursos naturais, a contaminación, a desertización, a perda de biodiversidade e o tratamento de residuos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.3.1. Recoñece os efectos do cambio climático, establece as súas causas e propón medidas concretas e aplicables, a nivel global e individual, para reducir. ▪ CCIB3.3.2. Valora e describe os impactos da sobreexplotación dos recursos naturais, a contaminación, a desertización, os tratamentos de residuos e a perda de biodiversidade, e propón solucións e actitudes persoais e colectivas para os paliar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Estudo de problemas ambientais do contorno próximo. Elaboración de informes e presentación de conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Saber utilizar climogramas, índices de contaminación, datos de subida do nivel do mar en determinados puntos da costa, etc., interpretando gráficas e presentando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.4.1. Extrae e interpreta a información en diferentes tipos de representacións gráficas, elaborando informes e establecendo conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Xestión enerxética sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Xustificar a necesidade de procurar novas fontes de enerxía non contaminantes e economicamente viables, para manter o estado de benestar da sociedade actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.5.1. Establece as vantaxes e inconvenientes das diferentes fontes de enerxía, tanto renovables como non renovables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Xestión enerxética sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecer a pila de combustible como fonte de enerxía do futuro, establecendo as súas aplicacións en automoción, baterías, subministración eléctrica a fogares, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.6.1. Describe procedementos para a obtención de hidróxeno como futuro vector enerxético. ▪ CCIB3.6.2. Explica o principio de funcionamento da pila de combustible, suscitando as súas posibles aplicacións tecnolóxicas e destacando as vantaxes que ofrece fronte aos sistemas actuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
Bloque 4. Calidade de vida				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Saúde e doenza. Importancia da ciencia na mellora da saúde ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Recoñecer que a saúde non é soamente a ausencia de afeccións ou doenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.1.1. Comprende a definición da saúde que dá a Organización Mundial da Saúde (OMS). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Doenzas máis frecuentes: causas, síntomas, medidas preventivas e tratamentos. ▪ B4.3. Uso responsable dos medicamentos máis comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Diferenciar os tipos de doenzas máis frecuentes, identificando algúns indicadores, causas e tratamentos máis comúns, e valorar e describir a importancia do uso responsable dos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.2.1. Determina o carácter infeccioso dunha doenza atendendo ás súas causas e aos seus efectos. ▪ CCIB4.2.2. Describe as características dos microorganismos causantes de doenzas infectocontaxiosas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL

Cultura Científica. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		medicamentos.	<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.2.3. Coñece e enumera as doenzas infecciosas máis importantes producidas por bacterias, virus, protozoos e fungos, identifica os posibles medios de contaxio, e describe as etapas xerais do seu desenvolvemento e os posibles tratamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.2.4. Identifica os mecanismos de defensa que posúe o organismo humano, e xustifica a súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.2.5. Interpreta nos prospectos dos medicamentos informacións relativas a posoloxía, indicacións e efectos adversos dos medicamentos de uso máis común no día a día. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> f l 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Saúde e doenza. Importancia da ciencia na mellora da saúde ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Estudar a explicación e o tratamento da doenza que se fixo ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.3.1. Identifica os feitos históricos máis salientables no avance da prevención, a detección e o tratamento das doenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.3.2. Recoñece a importancia que a descuberta da penicilina tivo na loita contra as infeccións bacterianas, a súa repercusión social e o perigo de crear resistencias aos fármacos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.3.3. Explica como actúa unha vacina e xustifica a importancia da vacinación como medio de inmunización masiva ante determinadas doenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> f 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Doenzas máis frecuentes: causas, síntomas, medidas preventivas e tratamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Coñecer as principais características do cancro, a diabeite, as doenzas cardiovasculares, as doenzas mentais, etc., así como os principais tratamentos e a importancia das revisións preventivas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.4.1. Analiza as causas, os efectos e os tratamentos do cancro, da diabeite, das doenzas cardiovasculares e das doenzas mentais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.4.2. Valora a importancia da loita contra o cancro e establece as principais liñas de actuación para previr a doenza. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> a m 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Substancias aditivas: tabaco, alcol e outras drogas. Problemas asociados. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Tomar conciencia do problema social e humano que supón o consumo de drogas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.5.1. Xustifica os principais efectos que sobre o organismo teñen os diferentes tipos de drogas e o perigo asociado ao seu consumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Hábitos de vida saudables e non saudables. Alimentación saudable. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Valorar a importancia de adoptar medidas preventivas que eviten os contaxios e que prioricen os controis médicos periódicos e os estilos de vida saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.6.1. Recoñece estilos de vida que contribúan á extensión de determinadas doenzas (cancro, doenzas cardiovasculares e mentais, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CSC

Cultura Científica. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB4.6.2. Establece a relación entre alimentación e saúde, e describe o que se considera unha dieta sa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
Bloque 5. A humanidade e o uso dos materiais				
<ul style="list-style-type: none"> e g l ñ 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Desenvolvemento da humanidade e uso dos materiais. Consecuencias económicas e sociais do desenvolvemento. Globalización, deslocalización e desenvolvemento sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Realizar estudos sinxelos e presentar conclusións sobre aspectos relacionados cos materiais e a súa influencia no desenvolvemento da humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.1.1. Relaciona o progreso humano coa descuberta das propiedades de certos materiais que permiten a súa transformación e aplicacións tecnolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.1.2. Analiza a relación dos conflitos entre pobos como consecuencia da explotación dos recursos naturais para obter produtos de alto valor engadido e/ou materiais de uso tecnolóxico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> f m 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Procesos de obtención de materiais: custos económicos, sociais e ambientais. O ciclo de vida dos produtos. Aplicacións a casos concretos nun contexto real do contorno próximo. B5.3. Residuos como recurso: reducir, reutilizar e reciclar. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Coñecer os principais métodos de obtención de materias primas e as súas posibles repercusións sociais e ambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.2.1. Describe procesos de obtención de materiais, valorando o seu custo económico e ambiental, e a conveniencia da súa reciclaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.2.2. Valora e describe o problema ambiental e social dos vertidos tóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.2.3. Recoñece os efectos da corrosión sobre os metais, o custo económico que supón e os métodos para protexelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.2.4. Xustifica a necesidade do aforro, a reutilización e a reciclaxe de materiais en termos económicos e ambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> f l 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Novos materiais. Aplicacións actuais e perspectivas de futuro en distintos campos. A nanotecnoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer as aplicacións dos novos materiais en campos tales como electricidade e a electrónica, o téxtil, o transporte, a alimentación, a construción e a medicina. 	<ul style="list-style-type: none"> CCIB5.3.1. Define o concepto de nanotecnoloxía e describe as súas aplicacións presentes e futuras en diferentes campos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCEC

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none">· Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias➤ Exercicios das distintas unidades➤ Proxectos individuais ou en grupo➤ Traballos multimedia individuais e en grupo➤ Rúbricas e observación do alumnado➤ Probas con exercicios tipo PISA➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Debates, intervencións, representacións· Ao longo do curso online, empregaranse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Exercicios das distintas unidades didácticas➤ Proxectos individuais➤ Traballos multimedia➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, faría unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptárase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. Nesta materia non hai ningún alumn@ con estas características. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>

Proba extraordinaria de setembro	Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. Nesta materia non hai ningún alumn@ con estas características. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.
Alumnado de materia pendente	Neste curso non hai alumnado que teña a materia pendente.

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	<p>Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de darse condicións favorables, poderá levarse a cabo unha ampliación destes contidos a través de actividades voluntarias.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño e elaboración de traballos ➤ Procura de información na rede ➤ Visualización de diversos vídeos ➤ Elaboración de debuxos científicos ➤ Exercicios de razoamento ➤ Problemas de tecnoloxía e enxeñería ➤ Redacción de definicións e palabras clave ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro</p>

	<p>ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entretidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>-->Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
Materiais e recursos	<p>Os materias e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluirán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	<p>O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias a través dos programas Webex e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.</p>
Publicidade	<p>As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).</p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA
CURSO: 1ºBACHARELATO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindiblesp. 2
2. Avaliación e cualificación p. 15
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso e ampliación)..... p. 16
4. Información e publicidade p. 17

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Os seres vivos: composición e función				
e i	B1.1. Niveis de organización dos seres vivos. B1.2. Características dos seres vivos: funcións de nutrición, relación e reprodución.	B1.1. Especificar as características dos seres vivos.	BXB1.1.1. Describe as características dos seres vivos: funcións de nutrición, relación e reprodución.	CCL
l	B1.3. Concepto de bioelemento e biomolécula. B1.4. Clasificación dos bioelementos e das biomoléculas.	B1.2. Distinguir bioelemento, oligoelemento e biomolécula.	BXB1.2.1. Identifica e clasifica os bioelementos e as biomoléculas presentes nos seres vivos.	CAA CMCCT
l d	B1.5. Estrutura, composición química e propiedades das biomoléculas.	B1.3. Diferenciar e clasificar os tipos de biomoléculas que constitúen a materia viva, e relacionalos coas súas respectivas funcións biolóxicas na célula.	BXB1.3.1. Distingue as características fisicoquímicas e as propiedades das moléculas básicas que configuran a estrutura celular, e destaca a uniformidade molecular dos seres vivos.	CAA CMCCT

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d i	B1.5. Estrutura, composición química e propiedades das biomoléculas.	B1.4. Diferenciar os monómeros constituíntes das macromoléculas orgánicas.	BXB1.4.1. Identifica os monómeros constituíntes das macromoléculas orgánicas.	CAA
d i	B1.6. Relación entre estrutura e funcións biolóxicas das biomoléculas.	B1.5. Recoñecer e identificar algunhas macromoléculas cuxa conformación estea directamente relacionada coa súa función.	BXB1.5.1. Asocia biomoléculas coa súa función biolóxica de acordo coa súa estrutura tridimensional.	CAA CD
Bloque 2. A organización celular				
e i g	B2.1. A célula como unidade estrutural, funcional e xenética. B2.2. Modelos de organización celular: célula procariota e eucariota; célula animal e célula vexetal.	B2.1. Describir a célula como unidade estrutural, funcional e xenética dos seres vivos, e distinguir unha célula procariota dunha eucariota e unha célula animal dunha vexetal, analizando as súas semellanzas e as súas diferenzas.	BXB2.1.1. Interpreta a célula como unha unidade estrutural, funcional e xenética dos seres vivos.	CAA CMCCT
			BXB2.1.2. Perfila células procariotas e eucarióticas e nomea as súas estruturas.	CAA CMCCT
• g	B2.3. Estrutura e función dos orgánulos celulares. B2.4. Planificación e realización de prácticas de laboratorio. Observación microscópica de células eucariotas animais e vexetais.	B2.2. Identificar os orgánulos celulares, e describir a súa estrutura e a súa función.	BXB2.2.1. Representa esquematicamente os orgánulos celulares e asocia cada orgánulo coa súa función ou coas súas funcións.	CD CMCCT
			BXB2.2.2. Recoñece e nomea células animais e vexetais mediante microfotografías ou preparacións microscópicas.	CAA CD
e i	B2.5. Ciclo celular. División celular: mitose e meiose. Importancia na evolución dos seres vivos.	B2.3. Recoñecer e identificar as fases da mitose e da meiose, e argumentar a súa importancia biolóxica.	BXB2.3.1. Describe os acontecementos fundamentais en cada fase da mitose e da meiose.	CCL
d l	B2.5. Ciclo celular. División celular: mitose e meiose. Importancia na evolución dos seres vivos.	B2.4. Establecer as analogías e as diferenzas principais entre os procesos de división celular mitótica e meiótica.	BXB2.4.1. Selecciona as principais analogías e diferenzas entre a mitose e a meiose.	CMCCT CD
Bloque 3. Histoloxía				
i g	B3.1. Concepto de tecido, órgano, aparello e sistema.	B3.1. Diferenciar os niveis de organización celular e interpretar como se chega ao nivel tisular.	BXB3.1.1. Identifica os niveis de organización celular e determina as súas vantaxes para os seres pluricelulares.	CAA

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i l	B3.2. Principais tecidos animais: estrutura e función. B3.3. Principais tecidos vexetais: estrutura e función.	B3.2. Recoñecer e indicar a estrutura e a composición dos tecidos animais e vexetais, en relación coas súas funcións.	BXB3.2.1. Relaciona tecidos animais e/ou vexetais coas súas células características, asociando a cada unha a súa función.	CMCCT
g •	B3.4. Observacións microscópicas de tecidos animais e vexetais.	B3.3. Asociar imaxes microscópicas ao tecido ao que pertencen.	BXB3.3.1. Relaciona imaxes microscópicas co tecido ao que pertencen.	CAA CD
Bloque 4. A biodiversidade				
d l p	B4.1. Clasificación e nomenclatura dos seres vivos. Grandes grupos taxonómicos.	B4.1. Coñecer e indicar os grandes grupos taxonómicos de seres vivos.	BXB4.1.1. Identifica os grandes grupos taxonómicos dos seres vivos.	CMCCT
b d p	B4.1. Clasificación e nomenclatura dos seres vivos. Grandes grupos taxonómicos.	B4.2. Interpretar os sistemas de clasificación e nomenclatura dos seres vivos.	BXB4.2.1. Coñece e utiliza claves dicotómicas ou outros medios para a identificación e clasificación de especies de animais e plantas.	CAA CSIEE
			BXB4.2.2. Manexa e traballa cos sistemas de clasificación e a nomenclatura dos seres vivos.	CAA CSC CSIEE
e a	B4.2. Concepto de biodiversidade. Índices de biodiversidade.	B4.3. Definir o concepto de biodiversidade e coñecer e identificar os principais índices de cálculo de diversidade biolóxica.	BXB4.3.1. Coñece o concepto de biodiversidade e relaciónao coa variedade e a abundancia de especies.	CCEC
			BXB4.3.2. Resolve problemas de cálculo de índices de diversidade.	CAA CMCCT
			BXB4.3.3. Aprecia o reino vexetal como desencadeante da biodiversidade.	CAA CSC
l h	B4.3. Características dos dominios e dos reinos dos seres vivos.	B4.4. Coñecer e indicar as características dos tres dominios e os cinco reinos en que se clasifican os seres vivos.	BXB4.4.1. Recoñece os tres dominios e os cinco reinos en que agrupan os seres vivos.	CAA CMCCT
			BXB4.4.2. Enumera as características de cada un dos dominios e dos reinos en que se clasifican os seres vivos.	CCL

h i	B4.4. Grandes zonas bioxeográfica	B4.5. Situar as grandes zonas bioxeográficas e	BXB4.5.1. Identifica os grandes biomas e sitúa sobre o mapa as principais	CMCCT CCEC
--------	-----------------------------------	--	---	---------------

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivo	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
p	s. B4.5. Patróns de distribución. Principais biomas galegos.	os principais biomas.	zonas bioxeográficas.	CAA CD
			BXB4.5.2. Diferencia os principais biomas e ecosistemas terrestres e mariños.	
h i p	B4.4. Grandes zonas bioxeográficas. B4.5. Patróns de distribución. Principais biomas. Os biomas galegos.	B4.6. Relaciona as zonas bioxeográficas coas principais variables climáticas.	BXB4.6.1. Recoñece e explica a influencia do clima na distribución de biomas, ecosistemas e especies.	CCL CSC
			BXB4.6.2. Identifica as principais variables climáticas que inflúen na distribución dos grandes biomas.	CMCCT
l p	B4.4. Grandes zonas bioxeográfica s. B4.5. Patróns de distribución. Principais biomas. Os biomas galegos.	B4.7. Interpretar mapas bioxeográficos e determinar as formacións vexetais correspondentes.	BXB4.7.1. Interpreta mapas bioxeográficos e de vexetación.	CD CMCCT
			BXB4.7.2. Asocia e relaciona as principais formacións vexetais cos biomas correspondentes.	CAA
d	B4.6. Factores xeolóxicos e biolóxicos que inflúen na distribución dos seres vivos.	B4.8. Valorar a importancia da latitude, a altitude e outros factores xeográficos na distribución das especies.	BXB4.8.1. Relaciona a latitude, a altitude, a continentalidade, a insularidade e as barreiras oroxénicas e mariñas coa distribución das especies.	CMCCT CD
l	B4.7. A evolución como fonte de biodiversidade. Proceso de especiación.	B4.9. Relacionar a biodiversidade co proceso evolutivo.	BXB4.9.1. Relaciona a biodiversidade co proceso de formación de especies mediante cambios evolutivos.	CAA CSC
			BXB4.9.2. Identifica o proceso de selección natural e a variabilidade individual como factores clave no aumento de biodiversidade.	CMCCT
e	B4.7.A evolución como fonte de biodiversidade. Proceso de especiación.	B4.10. Describir o proceso de especiación e enumerar os factores que o condicionan.	BXB4.10.1. Enumera as fases da especiación.	CCL
			BXB4.10.2. Identifica os factores que favorecen a especiación.	CAA CMCCT

h l p	B4.8. Ecosistemas da Península Ibérica. Ecosistemas de Galicia.	B4.11. Recoñecer e indicar a importancia bioxeográfica da Península Ibérica no mantemento da biodiversidade e a aportación de Galicia á biodiversidade.	BXB4.11.1. Sitúa a Península Ibérica e recoñece a súa situación entre dúas áreas bioxeográficas diferentes.	CSIEE CD
			BXB4.11.2. Recoñece a importancia da Península	CSC CCEC

Bioloxía e Xeoloxía 1º de Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			Ibérica como mosaico de ecosistemas.	
			BXB4.11.3. Enumera os principais ecosistemas da Península Ibérica e de Galicia, e as súas especies máis representativas.	CAA CCEC
i l p	B4.9. Importancia ecolóxica das illas e a súa relación coa biodiversidade.	B4.12. Coñecer e indicar a importancia das illas como lugares que contribúen á biodiversidade e á evolución das especies.	BXB4.12.1. Enumera os factores que favorecen a especiación nas illas.	CAA CMCCT
			BXB4.12.2. Recoñece a importancia das illas no mantemento da biodiversidade.	CCEC
e g p	B4.10. Concepto de endemismo. Principais endemismos da Península Ibérica e de Galicia.	B4.13. Definir o concepto de endemismo, e coñecer e identificar os principais endemismos da flora e da fauna españolas e galegas.	BXB4.13.1. Define o concepto de endemismo ou especie endémica.	CMCCT
			BXB4.13.2. Identifica os principais endemismos de plantas e animais en España e en Galicia.	CCEC
l b h ñ	B4.11. Importancia biolóxica da biodiversidade.	B4.14. Coñecer e relacionar as aplicacións da biodiversidade en campos como a saúde, a medicina, a alimentación e a industria.	BXB4.14.1. Enumera as vantaxes que se derivan do mantemento da biodiversidade para o ser humano.	CAA CSC
a b h	B4.12. Causas da perda de biodiversidade.	B4.15. Coñecer e indicar as principais causas de perda de biodiversidade, así como as ameazas máis importantes para a extinción de especies.	BXB4.15.1. Enumera as principais causas de perda de biodiversidade.	CMCCT CSC
			BXB4.15.2. Coñece e explica as principais ameazas que penden sobre as especies e que fomentan a súa extinción.	CSC
a h	B4.13. O factor antrópico na conservación da biodiversidade.	B4.16. Enumerar as principais causas de orixe antrópica que alterana biodiversidade.	BXB4.16.1. Enumera as principais causas de perda de biodiversidade derivadas das actividades humanas.	CAA CSC

			BXB4.16.2. Indica as principais medidas que reducen a perda de biodiversidade.	CSIEE
a c p	B4.13. O factor antrópico na conservación da biodiversidade.	B4.17. Comprender e diferenciar os inconvenientes producidos polo tráfico de especies exóticas e	BXB4.17.1. Coñece e explica os principais efectos derivados da introdución de especies alóctonas nos	CMCCT

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		pola liberación no medio de especies alóctonas ou invasoras.	ecosistemas.	
e p	B4.14. Estudo dun ecosistema. Cómputo da biodiversidade.	B4.18. Describir as principais especies e valorar a biodiversidade dun ecosistema próximo.	BXB4.18.1. Deseña experiencias para o estudo de ecosistemas e a valoración da súa biodiversidade.	CCEC CSIEE CD
Bloque 5. As plantas: funcións e adaptacións ao medio				
e l	B5.1. Absorción da auga e os sales minerais nos vexetais.	B5.1. Describir como se realiza a absorción da auga e os sales minerais.	BXB5.1.1. Describe a absorción da auga e os sales minerais.	CAA CMCCT
i l	B5.2. Funcións de nutrición nas plantas. Proceso de obtención e transporte dos nutrientes.	B5.2. Coñecer e identificar a composición do zume bruto e os seus mecanismos de transporte.	BXB5.2.1. Coñece e explica a composición do zume bruto e os seus mecanismos de transporte.	CMCCT CCL
e	B5.3. Procesos de transpiración, intercambio de gases e gutación.	B5.3. Explicar os procesos de transpiración, intercambio de gases e gutación.	BXB5.3.1. Describe os procesos de transpiración, intercambio de gases e gutación.	CMCCT CCL
l	B5.4. Transporte do zume elaborado.	B5.4. Coñecer e identificar a composición do zume elaborado e os seus mecanismos de transporte.	BXB5.4.1. Explica a composición do zume elaborado e os seus mecanismos de transporte.	CAA CMCCT
l	B5.5. Fotosíntese.	B5.5. Comprender e diferenciar as fases da fotosíntese e os factores que afectan o proceso.	BXB5.5.1. Detalla os principais feitos que acontecen durante cada fase da fotosíntese e asocia, a nivel de orgánulo, onde se producen.	CAA CMCCT
i l	B5.6. Importancia biolóxica da fotosíntese. •	B5.6. Salientar a importancia biolóxica da fotosíntese. •	BXB5.6.1. Argumenta e precisa a importancia da fotosíntese como proceso de biosíntese, imprescindible para o mantemento da vida na Terra.	CCL CSC

e	B5.7. A excreción en vexetais. Tecidos secretores. •	B5.7. Explicar a función de excreción en vexetais e as substancias producidas polos tecidos secretores.	BXB5.7.1. Recoñece algún exemplo de excreción en vexetais.	CMCCT
			BXB5.7.2. Relaciona os tecidos secretores e as substancias que producen.	CAA
e g	B5.8. Funcións de relación nas plantas. Tropismos e nastias.	B5.8. Describir tropismos e nastias, e ilustralos con exemplos.	BXB5.8.1. Describe e coñece exemplos de tropismos e nastias.	CMCCT

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivo s	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e l	B5.9. Hormonas vexetais: tipos e funcións.	B5.9. Definir o proceso de regulación nas plantas mediante hormonas vexetais.	BXB5.9.1. Valora o proceso de regulación das hormonas vexetais.	CAA
i l	B5.9. Hormonas vexetais: tipos e funcións.	B5.10. Coñecer e relacionar os tipos de fitohormonas coas súas funcións.	BXB5.10.1. Relaciona as fitohormonas coas súas funcións.	CAA
l i	B5.10. Efectos da luz e a temperatura sobre o desenvolvemento das plantas.	B5.11. Comprender e diferenciar os efectos da temperatura e da luz no desenvolvemento das plantas.	BXB5.11.1. Argumenta os efectos da temperatura e a luz no desenvolvemento das plantas.	CCL
d l	B5.11. Funcións de reprodución en vexetais: tipos de reprodución.	B5.12. Entender os mecanismos de reprodución asexual e a reprodución sexual nas plantas.	BXB5.12.1. Distingue os mecanismos de reprodución asexual e a reprodución sexual nas plantas.	CAA CMCCT
l i	B5.12. Ciclos biolóxicos dos principais grupos de plantas.	B5.13. Diferenciar os ciclos biolóxicos de briofitas, pteridofitas e espermafitas, e as súas fases e estruturas características.	BXB5.13.1. Diferencia os ciclos biolóxicos e briofitas, pteridofitas e espermafitas, e as súas fases e estruturas características.	CMCCT
			BXB5.13.2. Interpreta esquemas, debuxos, gráficas e ciclos biolóxicos dos grupos de plantas.	CAA CMCCT
l i	B5.13. Semente e froito. B5.14. Polinización e fecundación nas espermafitas.	B5.14. Entender os procesos de polinización e de dobre fecundación nas espermafitas. Formación da semente e o froito.	BXB5.14.1. Explica os procesos de polinización e de fecundación nas espermafitas e diferencia a orixe e as partes da semente e do froito.	CMCCT CCL
d l	B5.15. Propagación dos froitos e diseminación das sementes. Proceso da xerminación.	B5.15. Coñecer e indicar os mecanismos de diseminación das sementes e os tipos de xerminación.	BXB5.15.1. Distingue os mecanismos de diseminación das sementes e os tipos de xerminación.	CMCCT

i	B5.15. Propagación dos froitos e diseminación das sementes. Proceso da xerminación.	B5.16. Coñecer e relacionar as formas de propagación dos froitos.	BXB5.16.1. Identifica os mecanismos de propagación dos froitos.	CMCCT CAA
i	B5.16. Adaptacións dos vexetais ao medio. •	B5.17. Recoñecer e relacionar as adaptacións máis características dos vexetais aos medios en que habitan.	BXB5.17.1. Relaciona as adaptacións dos vexetais co medio en que se desenvolven.	CAA
•	B5.17. Aplicacións e experiencias	B5.18. Diseñar e realizar experiencias en	BXB5.18.1. Realiza experiencias que	CSIEE

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g	Prácticas de anatomía e fisioloxía vexetal.	que se probe a influencia de determinados factores no funcionamento dos vexetais.	demostran a intervención de determinados factores no funcionamento das plantas.	CMCCT
Bloque 6. Os animais: Funcións e adaptacións ao medio				
i	B6.1. Funcións de nutrición nos animais.	B6.1. Comprender e discriminar os conceptos de nutrición heterótrofa e de alimentación.	BXB6.1.1. Argumenta as diferenzas máis significativas entre os conceptos de nutrición e alimentación.	CAA CCL
			BXB6.1.2. Coñece as características da nutrición heterótrofa e distingue os tipos principais.	CAA CMCCT
i	B6.2. Estrutura e función dos aparellos dixestivos e as súas glándulas.	B6.2. Distinguir os modelos de aparellos dixestivos dos invertebrados.	BXB6.2.1. Recoñece e diferencia os aparellos dixestivos dos invertebrados.	CMCCT
i	B6.2. Estrutura e función dos aparellos dixestivos e as súas glándulas.	B6.3. Distinguir os modelos de aparellos dixestivos dos vertebrados.	BXB6.3.1. Recoñece e diferencia os aparellos dixestivos dos vertebrados.	CMCCT
i	B6.2. Estrutura e función dos aparellos dixestivos e as súas glándulas.	B6.4. Diferenciar a estrutura e a función dos órganos do aparello dixestivo e as súas glándulas.	BXB6.4.1. Relaciona cada órgano do aparello dixestivo coa súa función.	CAA
			BXB6.4.2. Describe a absorción no intestino.	CCL
i	B6.3. Aparellos circulatorios. Pigmentos respiratorios nos animais. Linfa.	B6.5. Coñecer e relacionar a importancia de pigmentos respiratorios no transporte de osíxeno.	BXB6.5.1. Recoñece e explica a existencia de pigmentos respiratorios nos animais.	CAA CCL CMCCT

I e	B6.3. Aparellos circulatorios. Pigmentos respiratorios nos animais. Linfa.	B6.6. Comprender e describir os conceptos de circulación aberta e pechada, circulación simple e dobre, incompleta ou completa.	BXB6.6.1. Relaciona circulación aberta e pechada cos animais que a presentan e explica as súas vantaxes e os seus inconvenientes.	CAA
			BXB6.6.2. Asocia representacións sinxelas do aparello circulatorio co tipo de circulación (simple, dobre, incompleta ou completa).	CD CMCCT
I	B6.3. Aparellos circulatorios. Pigmentos respiratorios nos animais. Linfa.	B6.7. Coñecer e relacionar a composición e a función da linfa.	BXB6.7.1. Indica a composición da linfa e identifica as súas principais funcións.	CMCCT

Bioloxía e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i	B6.4. Transporte de gases e respiración. Tipos de aparellos respiratorios. Respiración celular.	B6.8. Distinguir respiración celular de respiración (ventilación e intercambio gasoso).	BXB6.8.1. Diferencia respiración celular e respiración, e explica o significado biolóxico de respiración celular.	CAA CMCCT
I e	B6.5. Transporte de gases e a respiración. Tipos de aparellos respiratorios. Respiración celular.	B6.9. Coñecer e indicar os tipos de aparellos respiratorios en invertebrados e vertebrados.	BXB6.9.1. Asocia os aparellos respiratorios cos grupos aos que pertencen, e recoñéceos en representacións esquemáticas.	CD
e	B6.5. Excreción: tipos de aparellos excretores en invertebrados e vertebrados. Produtos da excreción.	B6.10. Definir o concepto de excreción e relacionalo cos Obxectivos que persegue.	BXB6.10.1. Define e explica o proceso da excreción.	CCL
e I	B6.5. Excreción: tipos de aparellos excretores en invertebrados e vertebrados. Produtos da excreción.	B6.11. Enumerar os principais produtos de excreción e sinalar as diferenzas apreciables nos grupos de animais en relación con estes produtos.	BXB6.11.1. Enumera os principais produtos de excreción e clasifica os grupos de animais segundo os produtos de excreción.	CAA CMCCT
e	B6.5. Excreción: tipos de aparellos excretores en invertebrados e vertebrados. Produtos da excreción.	B6.12. Describir os principais tipos órganos e aparellos excretores nos distintos grupos de animais.	BXB6.12.1. Describe os principais aparellos excretores dos animais e recoñece as súas principais estruturas a partir de representación esquemáticas.	CMCCT
d	B6.5. Excreción: tipos de aparellos excretores en	B6.13. Estudar a estrutura dos nefróns e o proceso de formación	BXB6.13.1. Localiza e identifica as rexións dun nefrón.	CAA CMCCT

	invertebrados e vertebrados. Produtos da excreción.	dos ouriños.	BXB6.13.2. Explica o proceso de formación dos ouriños.	CMCCT
l	B6.5. Excreción: tipos de aparellos excretores en invertebrados e vertebrados. Produtos da excreción.	B6.14. Coñecer e relacionar mecanismos específicos ou singulares de excreción en vertebrados.	BXB6.14.1. Identifica os mecanismos específicos ou singulares de excreción dos vertebrados.	CMCCT
l e	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.15. Comprender e describir o funcionamento integrado dos sistemas nervioso e hormonal en animais.	BXB6.15.1. Integra a coordinación nerviosa e hormonal, relacionando ambas as dúas funcións.	CAA
i	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.16. Coñecer e identificar os principais compoñentes do sistema nervioso e o seu funcionamento	BXB6.16.1. Define estímulo, receptor, transmisor, efector. BXB6.16.2. Identifica distintos tipos de receptores sensoriais e nervios.	CCL CAA CMCCT
e	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.17. Explicar o mecanismo de transmisión do impulso nervioso.	BXB6.17.1. Explica a transmisión do impulso nervioso na neurona e entre neuronas.	CCL
i	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.18. Identificar os principais tipos de sistemas nerviosos en invertebrados.	BXB6.18.1. Distingue os principais tipos de sistemas nerviosos en invertebrados.	CAA CMCCT
l	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.19. Diferenciar o desenvolvemento do sistema nervioso en vertebrados.	BXB6.19.1. Identifica os principais sistemas nerviosos de vertebrados.	CMCCT
e l	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase. •	B6.20. Describir os compoñentes e as funcións do sistema nervioso tanto desde o punto de vista anatómico (SNC e SNP) como desde o funcional (somático e autónomo).	BXB6.20.1. Describe o sistema nervioso central e periférico dos vertebrados, e diferencia as funcións do sistema nervioso somático e o autónomo.	CMCCT

e	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.21. Describir os compoñentes do sistema endócrino e a súa relación co sistema nervioso.	BXB6.21.1. Establece a relación entre o sistema endócrino e o sistema nervioso.	CAA CSIEE
i	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.22. Enumerar as glándulas endócrinas en vertebrados, as hormonas que producen e as funcións destas.	BXB6.22.1. Describe as diferenzas entre glándulas endócrinas e exócrinas.	CCL CMCCT
			BXB6.22.2. Discrimina a función reguladora e en que lugar se evidencia a actuación dalgunhas das hormonas que actúan no corpo humano.	CAA CMCCT
			BXB6.22.3. Relaciona cada glándula endócrina	CMCCT

Biología e Xeoloxía 1 ° de Bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			coa hormona ou as hormonas máis importantes que segrega, e explica a súa función de control.	
i	B6.6. Funcións de relación nos animais. Receptores e efectores. Sistemas nervioso e endócrino. Homeostase.	B6.23. Coñecer e identificar as hormonas e as estruturas que as producen nos principais grupos de invertebrados.	BXB6.23.1. Relaciona as principais hormonas dos invertebrados coa súa función de control.	CAA
			BXB6.23.2. Identifica o concepto de homeostase e a súa relación co sistema nervioso e endócrino.	CMCCT
e	B6.7. Reprodución nos animais. Tipos de reprodución. Vantaxes e inconvenientes.	B6.24. Definir o concepto de Reprodución e Diferenciar entre reprodución sexual e asexual. Tipos. Vantaxes e inconvenientes.	BXB6.24.1. Describe as diferenzas entre reprodución asexual e sexual, e argumenta as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.	CCL CMCCT
			BXB6.24.2. Identifica tipos de reprodución asexual en organismos unicelulares e pluricelulares.	CMCCT
			BXB6.24.3. Distingue os tipos de reprodución sexual.	CAA
e	B6.8. Gametoxénese.	B6.25. Describir os procesos da gametoxénese.	BXB6.25.1. Distingue e compara o proceso de espermatoxénese e ovoxénese.	CAA

l	B6.9. Fecundación e desenvolvemento embrionario.	B6.26. Coñecer e relacionar os tipos de fecundación en animais e as súas etapas.	BXB6.26.1. Diferencia os tipos de fecundación en animais e as súas etapas.	CMCCT
e	B6.9. Fecundación e desenvolvemento embrionario.	B6.27. Describir as fases do desenvolvemento embrionario.	BXB6.27.1. Identifica as fases do desenvolvemento embrionario e os acontecementos característicos de cada unha.	CAA CMCCT
			BXB6.27.2. Relaciona os tipos de ovo cos procesos de segmentación e gastrulación durante o desenvolvemento embrionario.	CMCCT
d	B6.10. Ciclos biolóxicos máis característicos dos animais.	B6. 28. Analizar os ciclos biolóxicos dos animais.	BXB6.28.1. Identifica as fases dos ciclos biolóxicos dos animais.	CAA
l i	B6.11. Adaptacións dos animais ao medio.	B6.29. Recoñecer e relacionar as adaptacións máis características dos animais aos medios en que habitan.	BXB6.29.1. Identifica as adaptacións animais aos medios aéreos.	CAA
			BXB6.29.2. Identifica as adaptacións animais aos medios acuáticos.	CAA
			BXB6.29.3. Identifica as adaptacións animais aos medios terrestres.	CAA
g m	B6.12. Aplicacións e experiencias prácticas de anatomía e fisioloxía animal.	B6.30. Realizar experiencias de fisioloxía e anatomía animal.	BXB6.30.1. Describe e realiza experiencias de fisioloxía e anatomía animal.	CSIEE

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none">· Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias➤ Exercicios das distintas unidades➤ Proxectos individuais ou en grupo➤ Traballos multimedia individuais e en grupo➤ Rúbricas e observación do alumnado➤ Probas con exercicios tipo PISA➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Debates, intervencións, representacións· Ao longo do curso online, empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Exercicios das distintas unidades didácticas➤ Proxectos individuais➤ Traballos multimedia➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadíranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, faría unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptárase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. Nesta materia non hai ningún alumn@ con estas características.</p>

Proba extraordinaria de setembro	Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. Nesta materia non hai ningún alumn@ con estas características.
Alumnado de materia pendente	Neste curso non hai alumnado que teña a materia pendente.

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	<p>Todas as actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de darse condicións favorables, poderá levarse a cabo unha ampliación destes contidos a través de actividades voluntarias.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de fichas informativas ➤ Deseño e elaboración de traballos ➤ Procura de información na rede ➤ Visualización de diversos vídeos ➤ Elaboración de debuxos científicos ➤ Exercicios de razoamento ➤ Resolución de problemas ➤ Redacción de definicións e palabras clave ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p>

	<p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entretidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>-->Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
Materiais e recursos	<p>Os materiais e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluírán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	<p>O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias, principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias a través dos programas Webex e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.</p>
Publicidade	<p>As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).</p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 1º BACHARELATO

MATERIA: ANATOMÍA APLICADA

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	p. 2
2. Avaliación e cualificación	p. 7
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)	p. 9
4. Información e publicidade	p. 11

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. Organización básica do corpo humano				
d i l	B2.1. Niveis de organización do corpo humano. B2.2. Funcións vitais. B2.3. Órganos e sistemas do corpo humano. Localización e funcións básicas.	B2.1. Interpretar o funcionamento do corpo humano como o resultado da integración anatómica e funcional dos elementos que conforman os seus niveis de organización e que o caracterizan como unha unidade estrutural e funcional.	AAB2.1.1. Diferencia os niveis de organización do corpo humano.	CMCCT
			AAB2.1.2. Describe a organización xeral do corpo humano utilizando diagramas e modelos.	CMCCT
			AAB2.1.3. Especifica as funcións vitais do corpo humano, sinalando as súas características máis salientables.	CMCCT
			AAB2.1.4. Localiza os órganos e os sistemas, e relaciónaos coas súas funcións.	CMCCT
BLOQUE 3. O sistema locomotor				
d i l	B3.1. Estrutura e funcionamento do sistema locomotor. B3.2. Tipos de ósos, músculos e articulacións. Funcionamento nos movementos propios das actividades artísticas.	B3.1. Recoñecer a estrutura e o funcionamento do sistema locomotor humano en movementos propios das actividades artísticas, razoando as relacións funcionais que se establecen entre as súas partes.	AAB3.1.1. Describe a estrutura e a función do sistema esquelético en relación coa mobilidade do corpo humano.	CMCCT
			AAB3.1.2. Identifica o tipo de óso vinculándoo coa súa función.	CMCCT
			AAB3.1.3. Diferencia os tipos de articulacións en relación coa mobilidade que permiten.	CMCCT
			AAB3.1.4. Describe a estrutura e a función do sistema muscular, identificando a súa funcionalidade como parte activa do sistema locomotor.	CMCCT

			AAB3.1.5. Diferencia os tipos de músculo en relación coa súa función.	CMCCT
			AAB3.1.6. Describe a fisioloxía e o mecanismo da contracción muscular.	CMCCT
d i l	B3.4. Anatomía funcional. B3.5. Fisioloxía muscular B3.6. Biomecánica do movemento humano. Aplicación aos xestos motores das actividades artísticas. B3.7. Adaptacións que se producen no sistema locomotor como resultado da práctica sistematizada de actividade física e de actividades artísticas.	B3.2. Analizar a execución de movementos aplicando os principios anatómicos funcionais, a fisioloxía muscular e as bases da biomecánica, e establecendo relacións razoadas.	AAB3.2.2. Identifica os ósos, as articulacións e os músculos principais implicados en diversos movementos, utilizando a terminoloxía axeitada.	CCL CMCCT
			AAB3.2.3. Relaciona a estrutura muscular coa súa función na execución dun movemento e as forzas que actúan neste.	CMCCT
			AAB3.2.5. Clasifica os principais movementos articulares en función dos planos e dos eixes do espazo.	CMCCT
			AAB3.2.6. Argumenta os efectos da práctica sistematizada de exercicio físico sobre os elementos estruturais e funcionais do sistema locomotor, en relación coas actividades artísticas e os estilos de vida.	CMCCT
d i l	B3.10. Lesións do aparello locomotor nas actividades artísticas. Hábitos saudables e prevención de lesións. B3.11. Importancia do quecemento e da volta á calma na práctica de actividades artísticas.	B3.4. Identificar as lesións máis comúns do aparello locomotor nas actividades artísticas, en relación coas súas causas fundamentais.	AAB3.4.1. Identifica as principais patoloxías e lesións relacionadas co sistema locomotor nas actividades artísticas, e xustifica as súas causas principais.	CMCCT
BLOQUE 4. O sistema cardiopulmonar				
d i l	B4.1. Sistema respiratorio: características, estrutura e funcións. B4.2. Fisioloxía da	B4.1. Identificar o papel do sistema cardiopulmonar no rendemento das actividades artísticas corporais.	AAB4.1.1. Describe a estrutura e a función dos pulmóns, detallando o intercambio de gases que ten lugar neles e a dinámica de ventilación	CMCCT

	<p>respiración.</p> <p>B4.3. Coordinación da respiración co movemento corporal e a súa intensidade.</p> <p>B4.4. Sistema cardiovascular: características, estrutura e funcións.</p> <p>B4.5. Fisioloxía cardíaca e da circulación.</p> <p>B4.6. Parámetros de saúde cardiovascular. Análise de hábitos e costumes saudables.</p> <p>B4.7. Principios de acondicionamento cardiopulmonar para a mellora do rendemento en actividades artísticas que requiran de traballo físico.</p>		<p>pulmonar asociada.</p>	
			<p>AAB4.1.2. Describe a estrutura e a función do sistema cardiovascular, explicando a regulación e a integración de cada compoñente.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>AAB4.1.3. Relaciona o latexo cardíaco, o volume e a capacidade pulmonar coa actividade física asociada a actividades artísticas de diversa índole.</p>	<p>CMCCT</p>
d i l	<p>B4.8. Características, estrutura e funcións do aparello fonador.</p> <p>B4.9. Principais patoloxías do sistema cardiopulmonar e as súas causas.</p> <p>B4.10. Principais patoloxías que afectan o aparello fonador e as súas causas.</p> <p>B4.11. Pautas e costumes saudables para o sistema cardiorrespiratorio e o aparello de fonación.</p>	<p>B4.2. Relacionar o sistema cardiopulmonar coa saúde, recoñecendo hábitos e costumes saudables para o sistema cardiorrespiratorio e o aparello de fonación, nas accións motoras inherentes ás actividades artísticas corporais e na vida cotiá.</p>	<p>AAB4.2.1. Identifica os órganos respiratorios implicados na declamación e no canto.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>AAB4.2.2. Identifica a estrutura anatómica do aparello de fonación, e describe as interaccións entre as estruturas que o integran.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>AAB4.2.3. Identifica as principais patoloxías que afectan o sistema cardiopulmonar en relación coas causas máis habituais e cos seus efectos nas actividades artísticas.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>AAB4.2.4. Identifica as principais patoloxías que afectan o aparello de fonación en relación coas causas máis habituais.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>AAB4.2.4.5. Recoñece hábitos e costumes saudables para o</p>	<p>CMCCT</p>

			sistema cardiorrespiratorio e o aparello de fonación, nas accións motoras inherentes ás actividades artísticas corporais e na vida cotiá.	
Bloque 5. O sistema de achega e utilización de enerxía				
d i l	B5.1. Metabolismo humano. B5.2. Principais vías metabólicas de obtención de enerxía. Metabolismo aeróbico e anaeróbico. B5.3. Metabolismo enerxético e actividade física. Mecanismos para a mellora da eficiencia de acción. B5.4. Mecanismos fisiolóxicos presentes na aparición da fatiga e no proceso de recuperación.	B5.1. Argumentar os mecanismos enerxéticos que interveñen nunha acción motora, co fin de xestionar a enerxía e mellorar a eficiencia da acción.	AAB5.1.1. Describe os procesos metabólicos de produción de enerxía polas vías aeróbica e anaeróbica, e xustifica o seu rendemento enerxético e a súa relación coa intensidade e a duración da actividade.	CMCCT
			AAB5.1.2. Xustifica o papel do ATP como transportador da enerxía libre, asociándoo coa subministración continua e adaptada ás necesidades do corpo humano.	CMCCT
			AAB5.1.3. Identifica tanto os mecanismos fisiolóxicos que conducen a un estado de fatiga física como os mecanismos de recuperación.	CMCCT
d i l	B5.8. Dieta equilibrada e a súa relación coa saúde. Tipos de alimentos. Balance enerxético. B5.9. Necesidades de alimentación en función da actividade realizada. B5.10. Hidratación. Pautas saudables de consumo en función da actividade realizada.	B5.3. Valorar os hábitos nutricionais que inciden favorablemente na saúde e no rendemento das actividades artísticas corporais.	AAB5.3.1. Discrimina os nutrientes enerxéticos dos non enerxéticos, en relación cunha dieta sa e equilibrada.	CMCCT
			AAB5.3.2. Relaciona a hidratación co mantemento dun estado saudable, calculando o consumo de auga diario necesario en distintas circunstancias ou actividades.	CMCCT
			AAB5.3.4. Recoñece hábitos alimentarios saudables e prexudiciais para a saúde, e saca conclusións para mellorar o benestar	CMCCT

			persoal.	
b d i l	B5.11. Trastornos do comportamento nutricional: dietas restritivas, anorexia e bulimia. Efectos sobre a saúde.	B5.4. Identificar os trastornos do comportamento nutricional máis comúns e os efectos que teñen sobre a saúde.	AAB5.4.1. Identifica os principais trastornos do comportamento nutricional e argumenta os efectos que teñen para a saúde.	CMCCT
	B5.12. Factores sociais e derivados da propia actividade artística que conducen á aparición de distintos tipos de trastorno do comportamento nutricional.		AAB5.4.2. Recoñece os factores sociais, incluíndo os derivados do propio traballo artístico que conducen á aparición nos trastornos do comportamento nutricional.	CSC
BLOQUE 8. Elementos comúns				
d g i	B8.1. Tecnoloxías da información e da comunicación no proceso de aprendizaxe.	B8.1. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para mellorar o seu proceso de aprendizaxe, procurando fontes de información axeitadas e participando en ámbitos colaborativos con intereses comúns.	AAB8.1.1. Compila información, utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación, de forma sistematizada e aplicando criterios de procura que garantan o acceso a fontes actualizadas e rigorosas na materia.	CD CAA
			AAB8.1.2. Comunica e comparte a información coa ferramenta tecnolóxica axeitada, para a súa discusión ou difusión.	CCL CD
a d m	B8.3. Traballo en grupo. Técnicas de aprendizaxe cooperativa.	B8.3. Demostrar de xeito activo motivación, interese e capacidade para o traballo en grupo e para a asunción de tarefas e responsabilidades.	AAB8.3.1. Participa na planificación das tarefas, asumindo o traballo encomendado, e comparte as decisións tomadas en grupo.	CAA CSIEE
			AAB8.3.2. Valora e reforza as achegas enriquecedoras dos compañeiros e das compañeiras, e apoia o traballo das demais persoas.	CAA CSC

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none">· Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias➤ Exercicios das distintas unidades➤ Proxectos individuais ou en grupo➤ Traballo multimedia➤ Rúbricas e observación do alumnado➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Debates, intervencións, representacións· Ao longo do curso online, empregáronse principalmente:<ul style="list-style-type: none">➤ Exercicios das distintas unidades didácticas➤ Proxectos individuais➤ Traballo multimedia➤ Outros documentos gráficos ou textuais➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptárase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>

Proba extraordinaria de setembro	Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Ao alumnado que teña a materia pendente proporáselle un plan de traballo no que se indicarán os contidos mínimos, criterios de avaliación e actividades recomendables que lles permitan recuperar a materia por medio dos exercicios (que deberán entregar nas datas indicadas e/ou a través da aula virtual) e as probas escritas, que deberán realizar (presenciais ou a través da aula virtual).</p>
	<p>Criterios de cualificación:</p> <p>Farase unha media das notas das tarefas entregadas e unha media das dúas probas parciais realizadas. As tarefas valerán un 50% e as probas valerán o 50% restante. Para aprobar, a media entre o caderno e o exame debe ser polo menos un 5. Se non, farán a recuperación final na que terán que sacar polo menos un 5, tendo en conta as tarefas entregadas se suben a nota.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>O plan de traballo constará dun caderno de exercicios no que se traballarán os contidos mínimos que se esixirán na proba escrita, e que o alumnado deberá entregar no prazo que se estableza. Ademais, deberán realizar dúas probas escritas nas que entrarán parte deses exercicios que se devolveron corrixidos. Os alumnos que suspendan terán aínda unha recuperación final.</p>

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
Actividades	As actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de que a totalidade do alumnado teña aprobadas a 1ª e a 2ª avaliación e o considere acaído,

	<p>no seu lugar levarase a cabo unha ampliación de contidos, abarcando a totalidade ou parte dos contidos da programación non incluídos no apartado 1 da presente adaptación da programación. Nese caso, as actividades versarán sobre estes contidos.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaboración de infografías ➤ Deseño e elaboración de dietas ➤ Procura de información na rede ➤ Redacción de definicións ➤ Exercicios de repaso do libro ➤ Pasatempos de repaso (sopas de letras, crucigramas...)
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional do terceiro trimestre do curso 2019/2020, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado resulten entretidas e motivadoras.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>--> Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
<p>Materiais e recursos</p>	<p>Os materiais e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluírán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico

	O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.
--	---

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.
Publicidade	As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES PEDRA DA AUGA

CURSO: 2º BACHARELATO

MATERIA: BIOLOXÍA

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	p. 2
2. Avaliación e cualificación	p. 9
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, ou no seu caso ampliación)	p. 10
4. Información e publicidade	p. 11

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Ante a situación excepcional derivada da pandemia de COVID-19, o conxunto de estándares de aprendizaxe a avaliar e as competencias imprescindibles a adquirir durante o curso 2019-2020 serán as detalladas a continuación.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. A base molecular e fisicoquímica da vida				
i e	<p>B1.1. Compoñentes químicos da vida. Concepto de bioelemento. Tipos, propiedades e funcións dos bioelementos.</p> <p>B1.2. Os enlaces químicos e a súa importancia en bioloxía.</p> <p>B1.3. Biomoléculas: concepto, clasificación e técnicas de separación.</p>	<p>B1.1. Determinar as propiedades fisicoquímicas dos bioelementos que os fan indispensables para a vida. Relacionar os enlaces químicos coa súa importancia biolóxica.</p>	<p>BB1.1. Describe técnicas instrumentais e métodos físicos e químicos que permiten o illamento das moléculas e a súa contribución ao grande avance da experimentación biolóxica.</p>	CAA CMCCT
			<p>BB1.1.2. Clasifica os tipos de bioelementos relacionando cada un coa súa proporción e coa súa función biolóxica.</p>	CAA
			<p>BB1.1.3. Discrimina os enlaces químicos que permiten a formación de moléculas inorgánicas e orgánicas presentes nos seres vivos.</p>	CMCCT CD
i l e	<p>B1.4. Biomoléculas inorgánicas. Estrutura e propiedades fisicoquímicas da auga que a fan unha molécula imprescindible para a vida. Funcións dos sales minerais.</p> <p>B1.5. Fisicoquímica das dispersións acuosas. Difusión, osmose e diálise.</p>	<p>B1.2. Argumentar as razóns polas que a auga e os sales minerais son fundamentais nos procesos biolóxicos.</p>	<p>BB1.2.1. Relaciona a estrutura química da auga coas súas funcións biolóxicas.</p>	CAA
			<p>BB1.2.2. Distingue os tipos de sales minerais, e relaciona a composición coa función.</p>	CMCCT
			<p>BB1.2.3. Contrasta e realiza experiencias dos procesos de difusión, osmose e diálise, e interpreta</p>	CMCCT CAA CD

			a súa relación coa concentración salina das células.	
d l	B1.6. Biomoléculas orgánicas: concepto, clasificación, estrutura, propiedades e funcións biolóxicas de glúcidos, lípidos, prótidos e ácidos nucleicos.	B1.3. Recoñecer e identificar os tipos de moléculas que constitúen a materia viva, e relacionalos coas súas respectivas funcións biolóxicas na célula.	BB1.3.1. Recoñece e clasifica os tipos de biomoléculas orgánicas, e relaciona a súa composición química coa súa estrutura e coa súa función.	CAA CSIEE
			BB1.3.3. Contrasta e relaciona os procesos de diálise, centrifugación e electroforese, e interpreta a súa relación coas biomoléculas orgánicas.	CAA CMCCT CD
i g	B1.6. Biomoléculas orgánicas: concepto, clasificación, estrutura, propiedades e funcións biolóxicas de glúcidos, lípidos, prótidos e ácidos nucleicos.	B1.4. Identificar os tipos de monómeros que forman as macromoléculas biolóxicas e os enlaces que os unen.	BB1.4.1. Identifica os monómeros e distingue os enlaces químicos que permiten a síntese das macromoléculas: enlaces O-glicosídico, enlace éster, enlace peptídico e enlace O-nucleosídico.	CMCCT CD
i	B1.6. Biomoléculas orgánicas: concepto, clasificación, estrutura, propiedades e funcións biolóxicas de glúcidos, lípidos, prótidos e ácidos nucleicos.	B1.5. Determinar a composición química e describir a función, a localización e exemplos das principais biomoléculas orgánicas.	BB1.5.1. Describe a composición e a función das principais biomoléculas orgánicas.	CCL
l	B1.7. Encimas: concepto, clasificación, propiedades e funcións. Catálise enzimática. Activación e inhibición enzimática. Alosterismo.	B1.6. Comprender e diferenciar a función biocatalizadora dos encimas, con valoración da súa importancia biolóxica.	BB1.6.1. Contrasta o papel fundamental dos encimas como biocatalizadores, e relaciona as súas propiedades coa súa función catalítica.	CAA CMCCT
l ñ	B1.8. Vitaminas: concepto, clasificación e funcións.	B1.7. Sinalar a importancia das vitaminas para o mantemento da	BB1.7.1. Identifica os tipos de vitaminas asociando a súa	CAA CCEC

		vida.	imprescindible función coas doenzas que preveñen.	
BLOQUE 2. A célula viva. Morfoloxía, estrutura e fisioloxía celular				
i e	B2.1. A célula como unidade estrutural e funcional dos seres vivos. Teoría celular. B2.2. Evolución dos métodos de estudo das células. Preparación e procesamento das mostras para a observación ao microscopio óptico e electrónico. B2.3. Morfoloxía celular. Composición, estrutura, funcións e propiedades das envolturas e dos orgánulos celulares. B2.4. Modelos de organización celular en procariotas e eucarióticas. Células animais e vexetais.	B2.1. Establecer as diferenzas estruturais e de composición entre células procariotas e eucarióticas.	BB2.1.1. Compara unha célula procariota con unha eucariótica, e identifica os orgánulos citoplasmáticos presentes nelas.	CAA CMCCT CD
d e l	B2.3. Morfoloxía celular. Composición, estrutura, funcións e propiedades das envolturas e dos orgánulos celulares. B2.4. Modelos de organización celular en procariotas e eucarióticas. Células animais e vexetais. B2.5. Observación microscópica de células procariotas e eucariotas tanto animais como vexetais.	B2.2. Interpretar e identificar a estrutura dunha célula eucariótica animal e dunha vexetal, representar os seus orgánulos e describir a súa función.	BB2.2.1. Esquematiza os orgánulos citoplasmáticos e recoñece as súas estruturas.	CSIEE
			BB2.2.2. Analiza a relación entre a composición química, a estrutura e a ultraestrutura dos orgánulos celulares, e a súa función.	CSIEE CAA
i	B2.6. Ciclo celular.	B2.3. Analizar o ciclo celular e diferenciar as súas fases.	BB2.3.1. Identifica as fases do ciclo celular, e explica os principais procesos que acontecen en cada unha.	CCL CD
e l	B2.7. División celular. Mitose en células animais e vexetais. B2.8. Meiose. Necesidade biolóxica da meiose para a reprodución sexual. Importancia da reprodución sexual na evolución dos seres vivos. B2.9. Observación de células en mitose. Estudo das fases da división celular.	B2.4. Distinguir e identificar os tipos de división celular, e desenvolver os acontecementos que teñen lugar en cada fase.	BB2.4.1. Recoñece en microfotografías e esquemas as fases da mitose e da meiose, e indica os acontecementos básicos que se producen en cada unha.	CAA CMCCT CD
			BB2.4.2. Establece as analoxías e as diferenzas máis	CAA CSIEE

			significativas entre mitose e meiose.	
e	B2.8. Meiose. Necesidade biolóxica da meiose para a reprodución sexual. Importancia da reprodución sexual na evolución dos seres vivos.	B2.5. Argumentar a relación da meiose coa variabilidade xenética das especies.	BB2.5.1. Resume a relación da meiose coa reprodución sexual, o aumento da variabilidade xenética e a posibilidade de evolución das especies.	CAA CCL CMCCT
e i m	B2.10. Importancia da membrana nos fenómenos de transporte. Tipos de transporte. Endocitose e exocitose.	B2.6. Examinar e comprender a importancia das membranas na regulación dos intercambios celulares para o mantemento da vida, e realizar experiencias sobre a plasmolise e a turxescencia.	BB2.6.1. Compara e distingue os tipos e os subtipos de transporte a través das membranas, e explica detalladamente as características de cada un.	CAA CCL CSIEE
l	B2.11. Introducción ao metabolismo: catabolismo e anabolismo. B2.12. Reaccións metabólicas: aspectos enerxéticos e de regulación.	B2.7. Comprender e diferenciar os procesos de catabolismo e anabolismo, e establecer a relación entre ambos.	BB2.7.1. Define e interpreta os procesos catabólicos e os anabólicos, así como os intercambios enerxéticos asociados a eles.	CAA CSIEE CCL
e i f	B2.13. Respiración celular: o seu significado biolóxico. Orgánulos celulares implicados no proceso respiratorio.	B2.8. Describir as fases da respiración celular, identificando rutas e produtos iniciais e finais.	BB2.8.1. Sitúa, a nivel celular e a nivel de orgánulo, o lugar onde se produce cada un destes procesos, e diferencia en cada caso as rutas principais de degradación e de síntese, e os encimas e as moléculas máis importantes responsables dos devanditos procesos.	CAA CMCCT
i	B2.14. Diferenzas entre as vías aeróbicas e anaeróbicas. B2.15. As fermentacións e as súas aplicacións. Observación do proceso de fermentación mediante lévedos.	B2.9. Diferenciar a vía aeróbica da anaeróbica.	BB2.9.1. Contrasta as vías aeróbicas e anaeróbicas, e establece a súa relación co seu rendemento enerxético. BB2.9.2. Valora a importancia das	CMCCT CCEC

			fermentacións en numerosos procesos industriais, e recoñece as súas aplicacións.	CSC
l	B2.16. Fotosíntese: localización celular en procariotas e eucarióticas. Etapas do proceso fotosintético. Balance global.	B2.10. Pormenorizar os procesos que teñen lugar en cada fase da fotosíntese.	BB2.10.1. Identifica e clasifica os tipos de organismos fotosintéticos.	CAA CSIEE
			BB2.10.2. Localiza a nivel subcelular onde se leva a cabo cada fase, e destaca os procesos que teñen lugar.	CAA
a l	B2.17. Importancia biolóxica da fotosíntese.	B2.11. Xustificar a importancia biolóxica da fotosíntese como proceso de biosíntese, individual para os organismos pero tamén global no mantemento da vida na Terra.	BB2.11.1. Contrasta a importancia biolóxica da fotosíntese para o mantemento da vida na Terra.	CSC CCEC
e i	B2.18. Quimiosíntese.	B2.12. Argumentar a importancia da quimiosíntese.	BB2.12.1. Valora o papel biolóxico dos organismos quimiosintéticos.	CCEC
BLOQUE 3. Xenética e evolución				
i d	B3.1. Xenética molecular. Importancia biolóxica do ADN como portador da información xenética. Concepto de xene.	B3.1. Analizar o papel do ADN como portador da información xenética.	BB3.1.1. Describe a estrutura e a composición química do ADN, e recoñece a súa importancia biolóxica como molécula responsable do almacenamento, a conservación e a transmisión da información xenética.	CCL CSC CCEC
l	B3.2. Replicación do ADN. Etapas da replicación. Diferenzas entre o proceso replicativo entre eucarióticas e procariotas.	B3.2. Distinguir as etapas da replicación e os encimas implicados nela.	BB3.2.1. Diferencia as etapas da replicación e identifica os encimas implicados nela.	CAA CMCCT
i l	B3.3. ARN: tipos e funcións. B3.4. Fluxo da información	B3.3. Establecer a relación do	BB3.3.1. Establece a relación do	CAA CMCCT

	<p>xenética nos seres vivos.</p> <p>B3.5. Expresión dos xenos. Transcrición e tradución xenéticas en procariotas e eucarióticas. O código xenético na información xenética.</p>	<p>ADN coa síntese de proteínas.</p>	<p>ADNco proceso da síntese de proteínas.</p>	
i	<p>B3.3. ARN: tipos e funcións.</p> <p>B3.5. Expresión dos xenos. Transcrición e tradución xenéticas en procariotas e eucarióticas. O código xenético na información xenética.</p> <p>B3.6. Resolución de problemas de xenética molecular.</p>	<p>B3.4. Determinar as características e as funcións dos ARN.</p>	<p>BB3.4.1. Diferencia os tipos de ARN e a función de cada un nos procesos de transcrición e tradución.</p>	CAA
			<p>BB3.4.2. Recoñece e indica as características fundamentais do código xenético, e aplica ese coñecemento á resolución de problemas de xenética molecular.</p>	CAA CMCCT
g m	<p>B3.5. Expresión dos xenos. Transcrición e tradución xenéticas en procariotas e eucarióticas. O código xenético na información xenética.</p> <p>B3.6. Resolución de problemas de xenética molecular.</p> <p>B3.7. Regulación da expresión xénica.</p>	<p>B3.5. Elaborar e interpretar esquemas dos procesos de replicación, transcrición e tradución, e a regulación da expresión xénica.</p>	<p>BB3.5.1. Interpreta e explica esquemas dos procesos de replicación, transcrición e tradución.</p>	CD CMCCT
			<p>BB3.5.2. Resolve exercicios prácticos de replicación, transcrición e tradución, e de aplicación do código xenético.</p>	CMCCT
			<p>BB3.5.3. Identifica e distingue os encimas principais relacionados cos procesos de transcrición e tradución.</p>	CAA CD
b e m	<p>B3.13. Xenética mendeliana. Teoría cromosómica da herdanza. Determinismo do sexo e herdanza ligada ao sexo e influída polo sexo.</p>	<p>B3.10. Formular os principios da xenética mendeliana, aplicando as leis da herdanza na resolución de problemas, e establecer a relación entre as proporcións da descendencia e a información xenética.</p>	<p>BB3.10.1. Analiza e pedigrí aplicando os principios da xenética mendeliana, os resultados de exercicios de transmisión de caracteres autosómicos, caracteres ligados ao sexo e influídos polo sexo.</p>	CAA CMCCT
d	<p>B3.17. A mutación e a</p>	<p>B3.14.</p>	<p>BB3.14.1. Ilustra a</p>	CSC

e l	recombinación xénica como procesos que xeran cambios e adaptacións. Principios da selección natural.	Recoñecer e indicar a importancia da mutación e a recombinación como motores da evolución.	relación entre mutación e recombinación, o aumento da diversidade e a súa influencia na evolución dos seres vivos.	CCEC
--------	--	--	--	------

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións) tanto en clase como na aula virtual ✓ Observación directa do traballo diario tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración das tarefas das distintas unidades para as avaliacións tanto en clase como na aula virtual ✓ Valoración cuantitativa do progreso colectivo na aula ✓ Valoración cualitativa do progreso colectivo na aula <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ao longo do curso presencial empregáronse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Probas escritas para medir os contidos e competencias ➤ Exercicios das distintas unidades ➤ Rúbricas e observación do alumnado ➤ Debates, intervencións, representacións · Ao longo do curso online, empregaranse principalmente: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios das distintas unidades didácticas ➤ Proxectos individuais ➤ Outros documentos gráficos ou textuais ➤ Rúbricas e observación do traballo diario do alumnado
Cualificación final	<p>Tomarase como valor base a media aritmética das cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación. Para calcular a cualificación final, a este valor engadiranse ata 2 puntos en función do traballo desenvolvido pola alumna/o durante o terceiro trimestre.</p> <p>O alumnado cunha cualificación final inferior a 5 puntos sobre 10, fará unha recuperación dos trimestres suspensos consistente nun exame. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da</p>

	<p>pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Aquel alumnado que non supere a materia terá que superar unha proba extraordinaria en setembro, consistente nun exame sobre os contidos mínimos da materia referente á 1ª e 2ª avaliación. O carácter desta proba (presencial ou online) adaptarase ás condicións derivadas da pandemia de COVID-19. En caso de que o profesor/a o acorde, estas probas poderanse substituír ou complementar con traballos bibliográficos e/ou con resolución de cuestionarios. A cualificación final da materia do alumnado que a aprobe mediante a recuperación será de 5.</p>
<p>Alumnado de materia pendente</p>	<p>Non alumnado con esta materia pendente.</p>

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REFORZO, REPASO, OU NO SEU CASO AMPLIACIÓN)

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
<p>Actividades</p>	<p>As actividades desenvolvidas nesta materia ao longo do 3º trimestre terán como finalidade o reforzo e o repaso dos contidos das avaliacións 1ª e 2ª ou, de ser necesario, a recuperación destes. En caso de que a totalidade do alumnado teña aprobadas a 1ª e a 2ª avaliación e o considere acaído, no seu lugar levarase a cabo unha ampliación de contidos, abarcando a totalidade ou parte dos contidos da programación non incluídos no apartado 1 da presente adaptación da programación. Nese caso, as actividades versarán sobre estes contidos.</p> <p>Entre as actividades do 3º trimestre incluíranse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exercicios de repaso do libro ➤ Redacción de definicións ➤ Exercicios de repaso adaptados ao modelo de exame da ABAU ➤ Simulacros de exame adaptados ao modelo de exame da ABAU
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>Non todo o alumnado do centro dispón de condicións socioeconómicas ou persoais aptas para o traballo telemático. Por tanto, a metodoloxía empregada será diferente para o alumnado con e sen conectividade.</p> <p>--> Alumnado con conectividade. Subírase cada semana á aula virtual un conxunto de actividades a desenvolver polo alumnado durante as horas de clase. As actividades propostas irán acompañadas das instrucións (en formato escrito, de audio ou de vídeo) necesarias para a súa realización. A</p>

	<p>entrega das actividades levarase a cabo a través da aula virtual do centro ou, de ser necesario, a través do correo electrónico.</p> <p>Dado o carácter excepcional deste terceiro trimestre do curso 2019/2020, e a importancia de 2º de bacharelato como curso preparatorio para o acceso á universidade, porase especial empeño en que as actividades a desenvolver polo alumnado proporcionen unha boa base para facilitarlle o acceso aos estudos superiores.</p> <p>Estas actividades estarán complementadas coa realización de videoconferencias para a resolución de dúbidas en función das necesidades detectadas polo alumnado e o profesorado.</p> <p>Así mesmo, habilitaranse na aula virtual desta materia diversos foros que teñan o obxectivo de fomentar a comunicación tanto entre profesorado e alumnado como entre o propio alumnado.</p> <p>-->Alumnado sen conectividade. Entregarase en papel cada semana un pequeno boletín coas actividades semanais. Serán as mesmas actividades propostas para o alumnado con conectividade, pero adaptadas se é necesario á súa resolución sen empregar material TIC. Estas actividades, unha vez realizadas, serán entregadas a través da aula virtual ou en papel para a súa avaliación.</p>
Materiais e recursos	<p>Os materias e recursos empregados durante o terceiro trimestre incluírán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Equipos informáticos privados (ordenadores, tablets, móbiles) tanto do profesorado como do alumnado ➤ Aula virtual do centro (https://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/aulavirtual2/) ➤ Foros de conversa da aula virtual do centro, mensaxería e chats ➤ Programas para videoconferencias (Webex) ➤ Correo electrónico <p>O centro proveerá, na medida das súas posibilidades, dos recursos TIC necesarios para desenvolver de xeito telemático o terceiro trimestre ao alumnado con condicións socioeconómicas que así o requiran.</p>

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE

INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
Información ao alumnado e ás familias	O profesorado informará ao alumnado desta materia e ás súas familias principalmente a través do espazo Abalar e da aula virtual do centro. Para garantir que todo o alumnado recibe a información pertinente, complementarase estas canles co correo electrónico, con videoconferencias e, de ser necesario, as chamadas telefónicas.
Publicidade	As adaptacións da programación didáctica desta materia levadas a cabo para o curso 2019/2020 serán publicitadas na páxina web do centro (http://www.edu.xunta.gal/centros/iespedradaauga/).